

[१-०-०] [1-0-0]

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।

ॐ bhad'raṅ kar'ṇēbhiśh' śhrṇuyāma dēvā-ḥa ।
bhad'raṅ paśh'yēmāk'ṣhabhir'yajat'rā-ḥa ।

स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः ।

sthirairāṅgaiīs'tuṣṭu'vāgm'sas'tanūbhiḥi ।
vyaśhēma dēvahiṭaṅ'yadāyuhu ।

स्वस्ति न , इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

svas'ti na , in'drō vṛd'dhaśh'ra vā-ḥa ।
svas'ti na[fp]' pūśhā viśh'va vēdā-ḥa ।

स्वस्तिनस्ताक्षर्यो , अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ।

svas'tinas'tārk'śhyō , ariśh'tanēmiḥi ।
svas'ti nō bṛhas'patir'dadhātu ।

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ śhā-n'tiśh' śhā-n'tiśh' śhā-n'tiḥi ॥

[१-१-१] [1-1-1]

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।

ॐ bhad'raṅ kar'ṇēbhiśh' śhrṇuyāma dēvā-ḥa ।
bhad'raṅ paśh'yēmāk'ṣhabhir'yajat'rā-ḥa ।

स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः ।

sthirairan'gaiīs'tuṣh'ṭuvāgm'sas'tanūbhiḥi ।
vyaśhēma dēvahiṭaṅ' yadāyuhū ।

स्वस्ति न , इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

svas'ti na , in'drō vṛd'dhaśh'ra vā-ḥa ।
svas'ti na[fp]' pūṣhā viśh'va vēdā-ḥa ।

स्वस्तिनस्तार्क्ष्यो , अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ।

svas'tinas'tārk'shyō , ariśh'tanēmiḥi ।
svas'ti nō bṛhas'patir'dadhātu ।

आपमापामपः सर्वाः । अस्मादस्मादितोऽमुतः ॥ १ ॥

āpamāpāmapas' sar'vāāḥa ।
as'mādas'māditō (a)mutaḥa ॥ 1 ॥

[१-१-२] [1-1-2]

अग्निर्वायुश्च सूर्यश्च । सह संचस्करद्विया ।

ag'nir'vāyuśh'cha sūr'yaśh'cha ।
saha sañ'chas'karard'dhiyā ।

वाय्वश्वा रश्मिपतयः । मरीच्यात्मानो , अद्रुहः ।

vāy'vaśh'vā raśh'mipatayaḥa ।
marīch'yāt'mānō , ad'ruhaḥa ।

देवीर्भुवनसूवरीः । पुत्रवत्वाय मे सुत ।

dēvīr'bhuvanāsūvarī-ḥi ।

put'ravat'vāya mē suta ।

महानाम्नीर्महामानाः । महसो महसस्वः ।

mahānām'nīr'mahāmānā-ḥa ।

mahasō mahasas'svaḥa ।

देवीः पर्जन्यसूवरीः । पुत्रवत्वाय मे सुत ॥ २ ॥

dēvī[fp]'par'jan'yaśūvarī-ḥi ।

put'ravat'vāya mē suta ॥ 2 ॥

[१-१-३] [1-1-3]

अपाश्र्युष्णिमपा रक्षः । अपाश्र्युष्णिमपारघम् ।

apāśh'nyuṣh'ṇimapā rak'shaḥa ।

apāśh'nyuṣh'ṇimapāragham'm ।

अपाघ्नमप चवर्तिम् । अपदेवीरितो हित ।

apāāgh'rāmapa chāvar'tim'm ।

apadēvīritō hita ।

वज्रं देवीरजीताश्च । भुवनं देवसूवरीः ।

vaj'ran'dēvirajītāgeśh'cha ।

bhuvanān'dēvasūvarī-ḥi ।

आदित्यानदितिं देवीम् । योनिनोर्ध्वमुदीषत ।

ādit'yāna**di**tin' dēvīm ।

yō**ni**nōrdh'va**mu**dī**ṣ**hata ।

शिवानशशन्तमा भवन्तु । दिव्या , आप , ओषधयः ।

śhivā**na**śh'shan'tamā bhavan'tu ।

div'yā , ā**pa** , o**ṣ**hadhayaḥ ।

सुमृडीका सरस्वती । मा ते व्योम संदृशि ॥ ३ ॥

sumṛ**dī**kā sa**ras**'vatī ।

mā tēv' **vyō**ma san'dṛ**ś**hi ॥ 3 ॥

[१-२-१] [1-2-1]

स्मृतिः प्रत्यक्षमैतिह्यम् । अनुमानश्चतुष्टयम् ।

smṛ**ti**[fp]' **prat**'yak'**ṣ**hamaitih'yam'm ।

a**nu**mānaśh'chatush'tayam ।

एतैरादित्यमण्डलम् । सर्वैरेव विधास्यते ।

ē**tai**rā**dit**'yamaṇ'ḍalam ।

sar'**vai**rē**va** vidhā**ās**'yatē ।

सूर्यो मरीचिमादत्ते । सर्वस्माद्भुवनादधि ।

sūr'**yō** ma**rī**chima**dat**'tē ।

sar'vas'mā**ād**'bhuvanā**da**dhi ।

तस्याः पाकविशेषेण । स्मृतं कालविशेषणम् ।
tas'yā[fp]' pāka^{vi}śhēśhēṇa ।
smṛtaṅ' ^{kā}lavīśhēśhaṇam ।

नदीव प्रभवात्काचित् । अक्षय्यात्स्यन्दते यथा ॥ ४ ॥
nadīvap' pra^{bh}avāt'^{kā}chite ।
ak'śhay'yā^{āt}'syan'^{datē} ^{ya}thā ॥ 4 ॥

[१-२-२] [1-2-2]

तान्नद्योऽभिसमायन्ति । सोरुस्सती न निवर्तते ।
tān'nad'yō (a)bhi^{sa}māyan'ti ।
sōrus'sa^{tī} na ⁿⁱvar'^{ta}tē ।

एवन्नानासमुत्थानाः । कालास्संवत्सरः श्रिताः ।
ēvan'nānā^{sa}mut'^{thā}nā-ḥa ।
kālās'^{sa}m'vat'^{sa}rag'geśh' ^{śh}ritā-ḥa ।

अणुशश्च महशश्च । सर्वे समवयन्त्रितम् ।
aṇuśhaśh'cha ^{ma}haśhaśh'cha ।
sar'^{vē} sama^{va}yan'^{tri}tam ।

सतैस्सर्वैस्समाविष्टः । उरुस्सन्न निवर्तते ।
satai^{is}'sar'^{vais}'^{sa}māviṣh'taḥa ।
ūrus'^{sa}n'na ⁿⁱvar'^{ta}tē ।

अधिसंवत्सरं विद्यात् । तदेव लक्षणे ॥ ५ ॥

adhisaṁ'vat'saraṁ' vid'yā-te ।

tadēva lak'ṣhaṇē ॥ 5 ॥

[१-२-३] [1-2-3]

अणुभिश्च महद्भिश्च । समारूढः प्रदृश्यते ।

aṇubhiśh'cha mahad'bhiśh'cha ।

samārūḍha[fp]' pradṛśh'yatē ।

संवत्सरः प्रत्यक्षेण । नाधिसत्त्वः प्रदृश्यते ।

saṁ'vat'sara[fp]' prat'yak'ṣhēṇa ।

nādhisat'tva[fp]' pradṛśh'yatē ।

पटरो विक्लिधः पिङ्गः । एतद्वरुणलक्षणम् ।

paṭarō vik'lidha[fp]' piṅ'gaḥa ।

ētaḍ'varuṇalak'ṣhaṇam ।

यत्रैतदुपदृश्यते । सहस्रं तत्र नीयते ।

yat'raitadupaḍṛśh'yatē ।

sahas'ran'tat'ra nīyatē ।

एकं हि शिरो नाना मुखे । कृत्स्नं तद्वतुलक्षणम् ॥ ६ ॥

ēkagm'hi śhirō nānā mukhē ।

kṛt'snan'tadṛtulak'ṣhaṇam ॥ 6 ॥

[१-२-४] [1-2-4]

उभयतस्सप्तैन्द्रियाणि । जल्पितं त्वेव दिहते ।

ubhayatas'sap'tē^{en}'driyaṇi ।

jal'pi^{tan}' tvē^{va} dih'yatē ।

शुक्लकृष्णे संवत्सरस्य । दक्षिणवामयोः पार्श्वयोः ।

śhuk'lakṛṣṇ'ṇē sam'vat'saras'ya ।

dak'ṣhiṇavā^{mayō}[fp]' pār'śhvayō-ḥo ।

तस्यैषा भवति । शुक्रं तै, अन्यद्यजतं तै, अन्यत् ।

tas'yaiṣhā bhavati ।

śhuk'ran' tē , an'yad'yajatan' tē , an'yate ।

विषुरूपे, अहनी द्यौरिवासि । विश्वा हि माया, अवसि स्वधावः ।

viṣhurūpē , ahanīd' dyaurivāsi ।

viśh'vā hi māyā , avasis' svadhāvaḥa ।

भद्रा तै पूषन्निह रातिरस्त्विति । नात्र भुवनम् ।

bhad'rā tē pūshan'niha rātiras'tviti ।

nāt'ra bhuvanam ।

न पूषा । न पशवः ।

na pūshā ।

na paśhavaḥa ।

नादित्यस्संवत्सर , एव प्रत्यक्षेण प्रियतमं विद्यात् ।

एतद्वै संवत्सरस्य प्रियतमं रूपम् ।

nādit'yas'sam'vat'sara , ēvap' prat'yak'shēṇap'
priya^{ta}maṁ' vid'yā-te ।

ētaḍ'vai sam'vat'saras'yap' priya^{ta}magm' rūpam ।

योऽस्य महानर्थ , उत्पत्स्यमानो भवति । इदं पुण्यं कुरुष्वेति ।

तमाहरणं दद्यात् ॥ ७ ॥

yō (a)s'ya mahānar'tha , ut'pat'sya^{ma}nō bhavati ।

idam' puṇ'yaṁ' ku^{ru}ṣh'vēti ।

tamāha^{ra}ṇan' dad'yā-te ॥ 7 ॥

[१-३-१] [1-3-1]

साकंजानां सप्तथमाहुरेकजम् । षडुद्यमा , ऋषयो देवजा , इति ।

sākañ'jānāgm' sap'ta^{tha}māhurēkajam ।

ṣha^{dud}'yamā , ṛ^ṣha^{yō} dē^{va}jā , iti ।

तेषामिष्टानि विहितानि धामशः । स्थात्रे रेजन्ते विकृतानि रूपशः ।

tē^ṣhā^{mi}ṣh'tāni vi^{hi}tāni dhā^{ma}śhaḥa ।

sthāt'rē ^{re}jan'tē vi^{kr}tāni rū^{pa}śhaḥa ।

को नु मर्या , अमिथितः । सखा सखायमब्रवीत् ।

kō ^{nu} mar'yā , a^{mi}thitaḥa ।

sa^{khā} sa^{khā}yamab'ravī-te ।

जहाको , अस्मदीषते । यस्तित्याज सखिविदुः सखायम् ।

jakō , as'ma**dī**ṣhatē ।

yas'tit'yā**ja** sakhivi**da**gm' sa**khā**yam ।

न तस्य वाच्यपि भागो , अस्ति । यदीः शृणोत्यलकः शृणोति ॥ ८ ॥

na tas'**ya** vāch'yapi **bhā**gō , as'ti ।

yadī**gm'** śhr̥ṇōt'**ya**lakagm' śhr̥ṇōti ॥ 8 ॥

[१-३-२] [1-3-2]

न हि प्रवेद सुकृतस्य पन्थामिति । ऋतुरऋतुना नुद्यमानः ।

na hip' pravē**da** sukṛtas'**ya** pan'thā**miti** ।

ṛtur'**ṛ**tunā nud'**ya**mānaḥ ।

विननादाभिधावः । षष्टिश्च त्रिःशका वल्गाः ।

vi**na**nādābhi**dhā**vaha ।

ṣhaṣh'tiśh'chat' trigm'**śha**kā val'gā-ḥa ।

शुक्लकृष्णौ च षष्टिकौ । सारागवस्त्रैर्जरदक्षः ।

śhuk'la**kṛ**ṣh'ṇau cha ṣhāṣh'**ti**kau ।

sārāgavas'trair'**ja**ra**dak'**ṣhaḥa ।

वसन्तो वसुभिस्सह । संवत्सरस्य सवितुः ।

va**san'**tō va**su**bhis'saḥa ।

sa**m'**vat'saras'**ya** savituḥu ।

प्रैषकृत्प्रथमः स्मृतः । अमूनादयतेत्यन्यान् ॥ ९ ॥

praiṣhakṛt'prathamāsmṛtaḥ ।
amūnādayatētyan'yan'yā-ne ॥ 9 ॥

[१-३-३] [1-3-3]

अमूञ्च परिरक्षतः । एता वाचः प्रयुज्यन्ते ।

amūgeśh'cha parirak'shataḥ ।
ētā vācha[fp]'prayuj'yan'tē ।

यत्रैतदुपदृश्यते । एतदेव विजानीयात् ।

yat'raitadupaḍṛśh'yatē ।
ētaḍēva vijānīyā-te ।

प्रमाणं कालपर्यये । विशेषणं तु वक्ष्यामः ।

pramāṇaṅ'kālapar'yayē ।
viśhēṣhaṇaṅ'tu vak'shyāmaḥ ।

ऋतूनां तन्निबोधत । शुक्लवासा रुद्रगणः ।

ṛtūnāṅ'tan'nibōdhaḥ ।
śhuk'lavāsā rud'raṅgaṇaḥ ।

ग्रीष्मेणाऽऽवर्तते सह । निजहन्पृथिवीं सर्वाम् ॥ १० ॥

grīṣh'mēṅā(ā)var'tatē saḥ ।
nijahan'pṛthivīgm'sar'vām ॥ 10 ॥

[१-३-४] [1-3-4]

ज्योतिषाऽप्रतिख्येन सः । विश्वरूपाणि वासांसि ।

jyōtiṣhā (a)p'ratikh'yēna saha |
 viśh'varūpāni vāsāgm'si |

आदित्यानां निबोधत । संवत्सरीणं कर्मफलम् ।

ādit'yānān' nibōdha |
 sam'vat'sarīṇaṅ' kar'maphalam |

वर्षाभिर्दत्ता सह । अदुःखो दुःखचक्षुरिव ।

var'ṣhābhir'dadaṭāgm' saha |
 adu[hk]'khō du[hk]'khaḥak'ṣhuṛiva |

तद्वा पीत , इव दृश्यते । शीतेनाव्यथयन्निव ।

tad'mā pīta , iva drśh'yatē |
 śhītēnāāv'yathayan'niva |

रुरुदक्ष , इव दृश्यते । ह्लादयते ज्वलतश्चैव ।

ruruḍak'ṣha , iva drśh'yatē |
 hlādayatē'j' jvalataśh'chai |

शाम्यतश्चास्य चक्षुषी । या वै प्रजा भ्रंश्यन्ते ।

śhām'yataśh'chās'ya chak'ṣhuṣhī |
 yā vaip' prajāb' bhrag'geśh'yan'tē |

संवत्सरात्ता भ्रंशयन्ते । याः प्रतितिष्ठन्ति ।
sam'vat'sarāt'tāb' bhrag'geśh'yan'tē |
yā[fp]' pratitiṣh'than'ti |

संवत्सरे ताः प्रतितिष्ठन्ति । वर्षाभ्यं , इत्यर्थः ॥ ११ ॥
sam'vat'sarē tā[fp]' pratitiṣh'than'ti |
var'ṣhābh'ya , it'yar'thaḥa || 11 ||

[१-४-१] [1-4-1]

अक्षिदुःखोत्थितस्यैव । विप्रसन्ने कनीनिके ।
ak'ṣhidu[hk]'khōt'thitas'yai'va |
vip'rasan'nē kanīnikē |

आङ्गे चाद्रणं नास्ति । ऋभूणां तन्निबोधत ।
ān'ktē chād'gaṇan' nās'ti |
ṛbhūṇāān'tan'nibōdhata |

कनकाभानि वासांसि । अहतानि निबोधत ।
kanakābhāni vāsāgm'si |
ahatāni nibōdhata |

अन्नमश्नीत मृज्मीत । अहं वो जीवनप्रदः ।
an'namaśh'nīta mṛj'mīta |
aham' vō jīvanap'radaḥa |

ए॒ता वा॒चः प्र॑यु॒ज्यन्ते । श॒रद॑त्रोप॒दृश्य॑ते ॥ १२ ॥

ētā vācha[fp]' pra'yuj'yan'tē |

śharad'yat'rōpaḍrśh'yatē || 12 ||

[१-४-२] [1-4-2]

अभि॒धून्वन्तोऽभि॑घ्नन्त , इ॒व । वा॒तव॑न्तो म॒रुद्ग॑णाः ।

abhidhūn'van'tō (a)bhigh'nan'ta , iva |

vāta'van'tō marud'gaṇā-ḥa |

अमु॒तो जे॒तुमि॑षुमु॒खमि॒व । सन्न॑द्वा॒स्सह॑ द॒दृशे॑ ह ।

amutō jētumiṣhumukhamiva |

san'nad'dhās'saha daḍrśhē ha |

अप॒ध्वस्तै॑र्व॒स्तिव॑णै॒रिव॑ । वि॒शि॒खासः॑ क॒पर्दि॑नः ।

apadh'vas'tair'vas'tivar'ṇairiva |

viśhikhāsa[hk]' kapar'dinaḥa |

अक्रु॑द्धस्य योत्स्य॑मा॒नस्य॑ । क्रु॒द्धस्ये॑व॒ लोहि॑नी ।

ak'rud'dhas'ya yōt'syamānas'ya |

krud'dhas'yēvalōhinī |

हे॒मतश्च॑क्षु॒षी वि॒द्यात् । अ॒क्ष॒णयोः॑ क्षि॒प॒णोरि॑व ॥ १३ ॥

hēmataśh'chak'śhuṣhī vid'yā-te |

ak'śhṇayōḥo , kṣhipaṇōri'va || 13 ||

[१-४-३] [1-4-3]

दुर्भिक्षं देवलोकेषु । मनूनामुदकं गृहे ।
dur'bhik'shan' dēvalōkēṣhu ।
manūnāmudakaṅ' gr'hē ।

एता वाचः प्रवदन्तीः । वैद्युतो यान्ति शैशिरीः ।
ētā vācha[fp]' pravadan'ti-ḥi ।
vaid'yutō yān'ti śhaiśhirī-ḥi ।

ता , अग्निः पवमाना , अन्वैक्षत । इह जीविकामपरिपश्यन् ।
tā , ag'ni[fp]' pavamānā , an'vaiik'shata ।
iha jīvikāmaparipaśh'yan'ne ।

तस्यैषा भवति । इहेह वस्स्वतपसः ।
tas'yaiṣhā bhavati ।
ihēha vas'svatapasaha ।

मरुतस्सूर्यत्वचः । शर्म सप्रथा , आवृणे ॥ १४ ॥
marutas'sūryat'vachaha ।
śhar'ma sap'rathā , āvrṇē ॥ 14 ॥

[१-५-१] [1-5-1]

अतिताम्राणि वासांसि । अष्टिवञ्जिशतघ्नि च ।
atitām'rāṇi vāsāṅm'si ।
aṣh'tivaj'riśhatagh'ni cha ।

विश्वे देवा विप्रहरन्ति । अग्निजिह्वा , असश्चत ।
viśh've dēvā vip'raharan'ti ।
ag'nijih'vā , asaśh'chata ।

नैव देवो न मर्त्यः । न राजा वरुणो विभुः ।
naiva dēvō na mar'tyaḥ ।
na rājā varuṇō vibhuḥ ।

नाग्निर्नेन्द्रो न पवमानः । मातृक्चन विद्यते ।
nāg'nir'nēn'drō na pavamānaḥ ।
mātr'k'kat'chana vid'yatē ।

दिव्यस्यैका धनुरार्तिः । पृथिव्यामपरा श्रिता ॥ १५ ॥
div'yas'yaikā dhanurārt'niḥi ।
pṛthiv'yāmaparā śhritā ॥ 15 ॥

[१-५-२] [1-5-2]

तस्येन्द्रो वम्रिरूपेण । धनुर्ज्यामछिनत्स्वयम् ।
tas'yēn'drō vam'rīrūpēṇa ।
dhanur'jyāmachhinat'svayam ।

तदिन्द्रधनुरित्यज्यम् । अभ्रवर्णेषु चक्षते ।
tadin'dradhanurit'yaj'yam ।
abh'ravar'ṇēṣhu chak'ṣhatē ।

एतदेव शंयोर्बाह्वीस्पत्यस्य । एतद्रुद्रस्य धनुः ।
ētadēva śhañ'yōr'bār'has'pat'yas'ya ।
ētad'rud'ras'ya dhanuḥ ।

रुद्रस्य त्वेव धनुरार्तिः । शिर, उत्पिपेष ।
rud'ras'yat' tvēva dhanurārt'niḥi ।
śhira , ut'pipēsha ।

स प्रवर्ग्योऽभवत् । तस्माद्यस्सप्रवर्ग्येण यज्ञेन यजते ।
sap' pravargyō (a)bhavate ।
tas'mād'yas'sap'ra'var'gyēna yaj'ñēna yajatē ।

रुद्रस्य स शिरः प्रतिदधाति । नैन रुद्र, आरुको भवति ।
य, एवं वेद ॥ १६ ॥

rud'ras'ya sa śhira[fp]' pratidadhāti ।
nainagm' rud'ra , ārukō bhavati ।
ya , evaṁ' vēda ॥ 16 ॥

[१-६-१] [1-6-1]

अत्यूर्ध्वाक्षोऽतिरश्चात् । शिशिरः प्रदृश्यते ।
at'yūrdh'vāk'ṣhō (a)ti'raśh'chā-te ।
śhiśhira[fp]' pradṛśh'yatē ।

नैव रूपं न वासांसि । न चक्षुः प्रतिदृश्यते ।
naiva rūpan' na vāsāgm'si ।
na chak'ṣhu[fp]' pratidṛśh'yatē ।

अ॒न्यो॒न्यं॒ तु॒ न॒ हि॒ञ्छा॒तः । स॒तस्त॑दे॒वल॒क्षण॑म् ।

an'yōn'yan' tu na hig'ges'rātaḥa ।

satas'tad'dēvalak'ṣhaṇam ।

लो॒हितोऽक्षि॑ण शार॒शीर्ष्णिः । सूर्य॑स्यो॒दय॑नं॒ प्रति॑ ।

lōhitō (a)k'ṣhṇi śhāraśhīr'ṣhṇiḥi ।

sūr'yas'yōdayanam' prati ।

त्वं करो॑षि॒न्यञ्ज॑लिकाम् । त्वं करो॑षि नि॒जानु॑काम् ॥ १७ ॥

tvañ' karōṣhin'yañ'jalikām ।

tvañ' karōṣhi nijānukām ॥ 17 ॥

[१-६-२] [1-6-2]

नि॒जानु॑का मे॒न्यञ्ज॑लिका । अमी॑ वाचमुपास॒तामि॒ति ।

nijānukā mēēn'yañ'jalikā ।

amī vāchamupāsatāmiti ।

तस्मै॑ सर्व॑ , ऋ॒तवो॑ न॒मन्ते॑ । मर्या॑दाकर॒त्वात्प्र॑पुरो॒धाम् ।

tas'mai sar'va , ṛtavō naman'tē ।

mar'yādākarat'vāt'prapurōdhām ।

ब्राम्ह॑ण , आ॒प्नो॒ति । य , ए॒वं वे॒द ।

brām'hana , āp'nōti ।

ya , ēvañ' vēda ।

स खलु संवत्सर , एतैस्सेनानीभिस्सह । इन्द्राय सर्वान्कामानभिवहति ।
sa khalu saṁ'vat'sara , ētais'sēnānībhis'saha ।
in'drāya sar'vān'kā mā nabhi va hati ।

स द्रप्सः । तस्यैषा भवति ॥ १८ ॥
sad' drap'saha ।
tas'yaiṣhā bhavati ॥ 18 ॥

[१-६-३] [1-6-3]

अवद्रप्सो , अश्शुमतीमतिष्ठत् । इयानः कृष्णो दशभिः सहस्रैः ।
avadrap'sō , aśshumatīmatishṭhatē ।
iyāna[hk]' kṛṣṇ'ṇō daśhabhis'sahas'raiḥi ।

आवर्तमिन्द्रः शच्या धमन्तम् । उपस्रुहि तं नृमणामथद्रामिति ।
āvar'tamin'draśh' śhach'yā dhaman'tam ।
upas'nuhi tan' nṛmaṇāma thad'rāmiti ।

एतयैवेन्द्रः सलावृक्या सह । असुरान्परिवृश्चति ।
ētayaivēndraśh' salāvṛkyā saha ।
asurān'parivṛś'chati ।

पृथिव्यश्शुमती । तामन्ववस्थितः संवत्सरो दिवं च ।
pṛthiv'yagm'shumatī ।
tāman'va vas'thitas' saṁ'vat'sarō divañ' cha ।

नैवंविदुषाऽऽचार्यान्तेवासिनौ । अन्योन्यस्मै द्रुह्याताम् ।

naivam'viduṣhā (ā)chār'yā^{ān'}tēvāsinau ।

an'yōn'yas'mai^{īd'} druh'yā^{tām} ।

यो द्रुह्यति । भ्रश्यते स्वर्गल्लोकात् ।

yōd' druh'yati ।

bhraśh'yatēs' svar'gāl'lokā-te ।

इत्यृतुमण्डलानि । सूर्यमण्डलान्याख्यायिकाः ।

अत , ऊर्ध्वं सनिर्वचनाः ॥ १९ ॥

it'yrtu^{man'}ḍalāni ।

sūr'yamaṇ'ḍalā^{ān'}yākh'yāyikā-ḥa ।

ata , ūrdh'vagn' sanir'va^{chanā-}ḥa ॥ 19 ॥

[१-७-१] [1-7-1]

आरोगो भ्राजः पटरः पतङ्गः । स्वर्णरो ज्योतिषीमान् विभासः ।

ārōgōb' bhrāja[fp]' paṭara[fp]' pa^{tan'}gaḥa ।

sva^{r'}ṇarōj' jyōtiṣhīmā^{ne} vibhāsaḥa ।

ते , अस्मै सर्वे दिवमातपन्ति । ऊर्जं दुहाना , अनपस्फुरन्त , इति ।

tē , as'mai sar'vē diva^{māta}pan'ti ।

ūr'jan' duhānā , anapas'phu^{ran'}ta , iti ।

कश्यपोऽष्टमः । स महामेरुं न जहाति ।

kaśh'^{ya}pō (a)ṣh'^{ṭa}maḥa ।

sa mahāmērun' na jahā^{ti} ।

तस्यैषा भवति । यत्ते शिल्पं कश्यप रोचनावत् ।

tas'yaiṣhā bhavati ।

yat'tē śhil'pañ' kaśh'yapa rōchanāvate ।

इन्द्रियावत्पुष्कलं चित्रभानु ।

यस्मिन्त्सूर्या , अर्पितास्सप्त साकम् ॥ २० ॥

in'driyāvāt'puṣh'kalañ' chit'rabhānu ।

yas'min'tsūr'yā , ar'pitās'sap'ta sākam ॥ 20 ॥

[१-७-२] [1-7-2]

तस्मिन् राजानमधिविश्रयमिति । ते , अस्मै सर्वे कश्यपाज्ज्योतिर्लभन्ते ।

tas'min'rājānamadhiviśh'rayēmamiti ।

tē , as'mai sar'vē kaśh'yapāj'jyōtir'labhan'tē ।

तान्तसोमः कश्यपादधिनिर्द्धमति । भ्रस्ताकर्मकृदिवैवम् ।

tān'tsōma[hk]' kaśh'yapādadhinird'dhamati ।

bhras'tākar'makṛdivaivam ।

प्राणो जीवानीन्द्रियजीवानि । सप्त शीर्षण्याः प्राणाः ।

prāṇō jīvānīn'driyajīvāni ।

sap'ta śhīr'shaṇ'yā[fp]' prāṇā-ḥa ।

सूर्या , इत्याचार्याः । अपश्यमहमेतान्तसप्त सूर्यानि ।

sūr'yā , it'yāchār'yā-ḥa ।

apaśh'yamahamētān'tsap'ta sūr'yāniti ।

पञ्चकर्णो¹ वात्स्यायनः । सप्तकर्ण¹श्च प्लाक्षिः ॥ २१ ॥
pañ'chakar'ṇō vāt'syāyanaha |
sap'takar'ṇāśh'chap' plāk'ṣhihi || 21 ||

[१-७-३] [1-7-3]

आनुश्रविक , एव नौ कश्यप , इति । उभौ वेदयिते ।
ānuśh'ravika , ēva nau kaśh'yapa , iti |
u**bhau** vē**dayitē** |

न हि शेकुमिव महामैरुं गन्तुम् ।
अपश्यमहमेतत्सूर्यमण्डलं परिवर्तमानम् ।
na hi śhēkumiva mahā**mē**ruṅ' gan'tum |
apaśh'yamahamētat'sūr'yamaṅ'dalam'
pari**var'**ta**mā**nam |

गार्ग्यः प्राणत्रातः । गच्छन्त महामैरुम् ।
gār'gya[fp]' **prā**ṇat'rātaḥa |
gat'chhan'ta **ma**hā**mē**rum |

एकं चाजहतम् । भ्राजपटरपतङ्गा निहने ।
ē**kañ'** chā**ja**hatam |
bhrājapaṭarapa**tañ'**gā **ni**hanē |

तिष्ठन्नातपन्ति । तस्मादिह तत्रितपाः ॥ २२ ॥
tiṣh'than'**nā**tapan'ti |
tas'**mā**diha tap'**tri**tapā-ḥa || 22 ||

[१-७-४] [1-7-4]

अमुत्रेतरे । तस्मादिहातत्रितपाः ।

amut'rētarē ।

tas'mādhātap'tritapā-ḥa ।

तेषामेषा भवति । सप्त सूर्या दिवमनुप्रविष्टाः ।

tēṣhāmēṣhā bhavati ।

sap'ta sūr'yā divamanup'raviṣh'tā-ḥa ।

तानन्वेति पथिभिर्दक्षिणावान् । ते , अस्मै सर्वे घृतमातपन्ति ।

tānan'veti pathibhir'dak'ṣhiṇāvāne ।

tē , as'mai sar've ghr̥tamātapan'ti ।

ऊर्जं दुहाना , अनपस्फुरन्त , इति । सप्तत्विजस्सूर्या , इत्याचार्याः ।

ūr'jan' duhānā , anapas'phuran'ta , iti ।

sap'tar'tvijas'sūr'yā , it'yāchār'yā-ḥa ।

तेषामेषा भवति । सप्त दिशो नानासूर्याः ॥ २३ ॥

tēṣhāmēṣhā bhavati ।

sap'ta diśhō nānāsūr'yā-ḥa ॥ 23 ॥

[१-७-५] [1-7-5]

सप्त होतार , ऋत्विजः । देवा , आदित्या ये सप्त ।

sap'ta hōtāra , ṛt'vijāḥa ।

dēvā , ādit'yā yē sap'ta ।

तेभिः सोमाभीरक्षण , इति । तदप्याम्नायः ।

tēbhis' sōmābhīrak'ṣhaṇa , iti ।

ta**dap'**yām' **nā**yaḥa ।

दिग्भ्राज , ऋतून् करोति ।

एतयैवावृता सहस्रसूर्यताया , इति वैशंपायनः ।

dig'bhrāja , ṛtū**ūn'** ka**rō**ti ।

ēta**yai****vā**vṛtā sahas'rasūr'yatāyā ,

iti **vai**śham'**pā**yanaha ।

तस्यैषा भवति । यद्याव , इन्द्र ते शतःशतं भूमीः ।

tas'**yai**śhā bha**va**ti ।

yad'dyā**va** , in'dra tē **śha**tagm'**śha**tam' bhūmī**ī**hi ।

उत स्युः । नत्वा वज्रिन्त्सहस्रं सूर्याः ॥ २४ ॥

utas' syuḥu ।

nat'**vā** vaj'rin'**tsa**has'**ragm'** sūr'yā**ā**ḥa ॥ 24 ॥

[१-७-६] [1-7-6]

अनुनजातमष्ट रोदसी , इति ।

anunajātamash'ta rō**da**sī , iti ।

नानालिङ्गत्वादृतूनां नानासूर्यत्वम् । अष्टौ तु व्यवसिता , इति ।

nānālīṅgat'vādṛtūnān' nā**nā**sūr'yat'**vam** ।

aṣṭ'ṭau tuv' vyava**si**tā , iti ।

सूर्यमण्डलान्यष्टात , ऊर्ध्वम् । तेषामेषा भवति ।

sūr'yaman'ḍalān'yaṣh'tāta , ūrdh'vam ।

tēshāmēṣhā bhavati ।

चित्रं देवानामुदगादनीकम् । चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।

chit'ran' dēvānāmuḍagādanīkam ।

chak'shur'mit'ras'ya varuṇas'yāg'nē-ḥe ।

आप्रा द्यावापृथिवी , अन्तरिक्षम् ।

सूर्य , आत्मा जगतस्तस्थुषश्चेति ॥ २५ ॥

āp'rād'dyāvāpṛthivī , an'tarik'sham ।

sūr'ya , āt'mā jagatas'tas'thuṣhaśh'chēti ॥ 25 ॥

[१-८-१] [1-8-1]

क्वेदमभ्रन्निविशते । कायं संवत्सरो मिथः ।

kvēdamabh'ran'niviśhatē ।

kvāyagm'sam'vat'sarō mithaḥa ।

क्वाहः केयन्देव रात्री । क मासा , ऋतवः श्रिताः ।

kvāha[hk]' kvēyan'dēva rāt'rī ।

kva māsā , ṛtavaśh' śhritā-ḥa ।

अर्धमासा मुहूर्ताः । निमेषास्त्रुटिभिस्सह ।

ar'dhamāsā muhūr'tā-ḥa ।

nimēṣhās'truṭibhis'saha ।

क्वेमा , आपो निविशन्ते । यदीतो यान्ति संप्रति ।

kvēmā , āpō **ni**viśhan'tē ।

yadītō yān'ti sam'prati ।

काला , अप्सु निविशन्ते । आपस्सूर्ये समाहिताः ॥ २६ ॥

kālā , ap'su **ni**viśhan'tē ।

āpas'sūr'yē samāhitā-ḥa ॥ 26 ॥

[१-८-२] [1-8-2]

अभ्राण्यपः प्रपद्यन्ते । विद्युत्सूर्ये समाहिता ।

abh'rāṅ' **ya**pa[fp]' **pra**pad'yan'tē ।

vid'yut'sūr'yē samāhitā ।

अनवर्णे , इमे भूमी । इयं चासौ च रोदसि ।

anavar'ṇē , imē bhūmī ।

iyañ' chāsau cha rōdasi ।

किञ्चिद्वदत्रान्तरा भूतम् । येनेमे विधृते , उभे ।

kig'ges'vidat'rān'tarā bhūtam ।

yēnēmē vidhṛtē , ubhē ।

विष्णुना विधृते भूमी । इति वत्सस्य वेदना ।

viṣh'ṇunā vidhṛtē bhūmī ।

iti 'vat'sas'ya vēdanā ।

इरावती धेनुमती हि भूतम् । सूयवसिनी मनुषे दशस्ये ॥ २७ ॥

irāvatī dhēnumatī hi bhūtam ।

sūyavasini mānuṣhē daśhas'yē ॥ 27 ॥

[१-८-३] [1-8-3]

व्यष्टभ्राद्रोदसी विष्णवेते । दाधर्थं पृथिवीमभितौ मयूखैः ।

vyash'ṭabh'nād'rōdasī viṣh'ṇavētē ।

dādhar'tha pṛthivīmabhitō mayūkhaiḥi ।

किन्तद्विष्णोर्बलमाहुः । का दीप्तिः किं परायणम् ।

kin'tad'viṣh'ṇōr'balamāhuḥ ।

kā dīp'ti[hk]' kim' parāyaṇam ।

एको यद्धारयद्देवः । रेजती रोदसी , उभे ।

ēkō yad'dhārayad'dēvaḥ ।

rējatī rōdasī , ubhē ।

वाताद्विष्णोर्बलमाहुः । अक्षरादीप्तिरुच्यते ।

vātād'viṣh'ṇōr'balamāhuḥ ।

ak'ṣharāād'dīp'tiruch'yatē ।

त्रिपदाद्धारयद्देवः । यद्विष्णोरेकमुत्तमम् ॥ २८ ॥

tripadād'dhārayad'dēvaḥ ।

yad'viṣh'ṇōrēkamut'tamam ॥ 28 ॥

[१-८-४] [1-8-4]

अ॒ग्नयो॑ वा॒यवश्चै॒व । ए॒तद॑स्य॒ प॒राय॑णम् ।

ag'nayō vāyavaśh'chai va ।
ēta^das'ya parāyaṇam ।

पृ॒च्छामि॑ त्वा॒ परं॑ मृ॒त्युम् । अ॒वमं॑ म॒ध्यम॑ञ्चतुम् ।

prt'chhāmit' tvā param' mṛt'yum ।
avamam' madh'yamañ'chatum ।

लो॒कञ्च॑ पु॒ण्य॑पा॒पाना॑म् । ए॒तत्पृ॑च्छामि॒ संप्र॑ति ।

lōkañ'cha puṇ'yapāpānām ।
ētat'prt'chhāmi sam'prati ।

अ॒मुमा॑हुः॒ परं॑ मृ॒त्युम् । प॒वमा॑नं॒ तु म॒ध्यम॑म् ।

amumāhu[fp]' param' mṛt'yum ।
pavamānan' tu madh'yamam ।

अ॒ग्निरे॒वाव॑मो॒ मृ॒त्युः । च॒न्द्रमा॑श्चतु॒रुच्य॑ते ॥ २९ ॥

ag'nirēvāvamō mṛt'yuhu ।
chan'dramāśh'chatu^ruch'yatē ॥ 29 ॥

[१-८-५] [1-8-5]

अ॒ना॒भो॒गाः॒ परं॑ मृ॒त्युम् । पा॒पास्सं॑यन्ति॒ सर्व॑दा ।

anābhōgā[fp]' param' mṛt'yum ।
pāpās'sañ'yan'ti sar'vadā ।

आभोगास्त्वेव संयन्ति । यत्र पुण्यकृतो जनाः ।

ābhōgās'tvēva sañ'yan'ti ।

yat'ra puṇ'yakṛtō janā-ḥa ।

ततो मध्यममायन्ति । चतुर्मासि च संप्रति ।

taṭō madh'yamāyan'ti ।

chaṭumag'niñ'cha sam'prati ।

पृच्छामि त्वा पापकृतः । यत्र यातयते यमः ।

pr't'chhāmit' tvā pāpakṛtaḥ ।

yat'ra yātayaṭe yamaḥ ।

त्वं नस्तद्ब्रम्हन् प्रब्रूहि । यदि वै त्थासतो गृहान् ॥ ३० ॥

tvan' nas'tad'bram'han' prab'rūhi ।

yadi vē'thāsaṭō gr'hā-ne ॥ 30 ॥

[१-८-६] [1-8-6]

कश्यपादुदितास्सूर्याः । पापान्निर्घ्नन्ति सर्वदा ।

kaśh'yapāduḍitās'sūr'yā-ḥa ।

pāpān'nir'ghnan'ti sar'vadā ।

रोदस्योरन्तर्देशेषु । तत्र न्यस्यन्ते वासवैः ।

rōdas'yōran'tar'dēśhēṣhu ।

taṭ'ran' nyas'yan'tē vāsavai-ḥi ।

तेऽशरीराः प्रपद्यन्ते । यथाऽपुण्यस्य कर्मणः ।
tē (a)śharīrā[fp]' **pra**pad'yan'tē |
yathā (a)**pun**'yas'ya kar'**ma**ṇaḥa |

अपाण्यपादकेशासः । तत्र तैऽयोनिजा जनाः ।
apā**ān**'yapā**da**kēśhāsaḥa |
tat'ra **tē** (a)yōni**jā** janā-ḥa |

मृत्वा पुनर्मृत्युमापद्यन्ते । अद्यमानास्स्वकर्मभिः ॥ ३१ ॥
mṛt'vā punar'mṛt'yu**mā**pad'yan'tē |
ad'ya**mā**nās'**sva**kar'**ma**bhiḥi || 31 ||

[१-८-७] [1-8-7]

आशातिकाः क्रिमय , इव । ततः पूयन्ते वासवैः ।
āśhātikā[hk]' kri**ma**ya , i**va** |
tata[fp]' pūyan'**tē** vā**sa**vai-ḥi |

अपैतं मृत्युं जयति । य , एवं वेद ।
a**pai**tam' mṛt'yuñ' **ja**yati |
ya , **ē**vam' vē**da** |

स खल्वैवंविद्ब्राम्हणः । दीर्घश्रुत्तमो भवति ।
sa khal'vai**vam**'vid'**brām**'haṇaḥa |
dīr'ghaśh'**rut**'tamō bha**va**ti |

कश्यपस्यातिथिस्सिद्धगमनस्सिद्धगमनः । तस्यैषा भवति ।

kaśh'yapas'yāti this'sid'dhaga manas'

sid'dhāga manaḥa ।

tas'yaiṣhā bhavati ।

आ यस्मिन्त्सप्त वासवाः । रोहन्ति पूर्व्या रुहः ॥ ३२ ॥

ā yas'min'n'tsap'ta vāsavā-ḥa ।

rōhan'ti pūr'vyā ruhaḥa ॥ 32 ॥

[१-८-८] [1-8-8]

ऋषिर्ह दीर्घश्रुत्तमः । इन्द्रस्य घर्मो, अतिथिरिति ।

ṛṣhir'ha dīr'ghaśh'rut'tamaḥa ।

in'dras'ya ghar'mō , ati thiri ti ।

कश्यपः पश्यको भवति । यत्सर्वं परिपश्यतीति सौक्ष्म्यात् ।

kaśh'yapa[fp]' paśh'yakō bhavati ।

yat'sar'vam' paripaśh'yāti saukṣh'myā-te ।

अथाग्नेरष्टपुरुषस्य । तस्यैषा भवति ।

athāg'nēraṣh'tapuruṣhas'ya ।

tas'yaiṣhā bhavati ।

अग्ने नयं सुपथा राये, अस्मान् । विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् ।

ag'nē naya supathā rāyē , as'mā-ne ।

viśh'vāni dēva vayunāni vid'vā-ne ।

युयोध्यस्मज्जुहुराणमेनः । भूयिष्ठान्ते नम , उक्तिं विधेमिति ॥ ३३ ॥

yuyōdh'yas'maj'juhurāṇamēnaḥa ।

bhūyiṣṭh'thān'tē nama , uk'tim' vi dhēmēti ॥ 33 ॥

[१-९-१] [1-9-1]

अग्निश्च जातवेदाश्च । सहोजा , अजिराप्रभुः ।

ag'niśh'cha jātavēdāśh'cha ।

sahōjā , aji rāp'rabhuḥu ।

वैश्वानरो नर्यापाश्च । पङ्क्तिराधाश्च सप्तमः ।

vaiśh'vānarō nar'yāpāśh'cha ।

pan'kti rādhāśh'cha sap'tamaḥa ।

विसर्पेवाऽष्टमोऽग्नीनाम् । एतेऽष्टौ वसवः क्षिता , इति ।

visar'pēvā (a)ṣh'tamō (a)g'nīnām ।

ētē (a)ṣh'tau vasavaḥa , kṣhitā , iti ।

यथर्त्वेवाग्नेरर्चिर्वर्णविशेषाः । नीलार्चिश्च पीतकार्चिश्चेति ।

yathar'tvēvāg'nērar'chir'var'naviśhēṣhā-ḥa ।

nīlār'chiśh'cha pītakār'chiśh'chēti ।

अथ वायोरेकादशपुरुषस्यैकादशस्त्रीकस्य ।

प्रभ्राजमाना व्यवदाताः ॥ ३४ ॥

atha vāyōrēkādaśhapuruṣhas'yaikādaśhas'trīkas'ya ।

prabh'rājamānāv' vya vadātā-ḥa ॥ 34 ॥

[१-९-२] [1-9-2]

याश्च वासुकिवैद्युताः । रजताः परुषाः श्यामाः ।

yāśh'cha vāsu^{su}ki^{void}'yutā-ḥa ।

rajatā[fp]' pa^{ru}ṣhāśh' śhyāmā-ḥa ।

कपिला , अतिलोहिताः । ऊर्ध्वा , अवपतन्ताश्च ।

kapilā , ati^{lo}hitā-ḥa ।

ūrdh'vā , ava^{pa}tan'tāśh'cha ।

वैद्युत , इत्येकादश । नैनं वैद्युतो हिनस्ति ।

vaid'yuta , it'yē^{ka}daśha ।

nainam' vaid'yutō hi^{na}s'ti ।

य , एवं वेद । स होवाच व्यासः पाराशर्यः ।

ya , ē^{va}m' vēda ।

sa hōvāchav' vyāsa[fp]' pā^{ra}śhar'yaha ।

विद्युद्वधमेवाहं मृत्युमैच्छामिति । न त्वकामं हन्ति ॥ ३५ ॥

vid'yud'vadhamēvāham' mṛt'yumai^{it}'chhami^{ti} ।

nat' tva^{ka}magm' han'ti ॥ 35 ॥

[१-९-३] [1-9-3]

य , एवं वेद । अथ गन्धर्वगणाः ।

ya , ē^{va}m' vēda ।

atha gan'dhar'vagaṇā-ḥa ।

स्वानभ्राट् । अङ्घ्रिर्बम्भारिः ।

svānabh'rā-ṭe ।

aṅ'ghārir'bam'bhārihi ।

हस्तस्सुहस्तः । कृशानुर्विश्वावसुः ।

has'tas'suhas'taḥ ।

kr'shānur'viśh'vāvasuḥ ।

मूर्धन्वान्तसूर्यवर्चाः । कृतिरित्येकादश गन्धर्वगणाः ।

mūr'dhan'vān'tsūr'yavar'chā-ḥa ।

kr̥tirit'yēkādaśha gan'dhar'vagaṇā-ḥa ।

देवाश्च महादेवाः । रश्मयश्च देवा गरगिरिः ॥ ३६ ॥

dēvāśh'cha mahādēvā-ḥa ।

raśh'mayaśh'cha dēvā garagiraḥa ॥ 36 ॥

[१-९-४] [1-9-4]

नैनं गरौ हिनस्ति । य , एवं वेद ।

nainañ' garō hinas'ti ।

ya , ēvañ' vēda ।

गौरीमिमाय सलिलानि तक्षती । एकपदी द्विपदी सा चतुष्पदी ।

gaurīmimāya salilāni tak'shatī ।

ēkapadīd' dvipadī sā cha tuśh'padī ।

अष्टापदी नवपदी बभ्रुवुषी॥ सहस्राक्षरा परमे व्योमन्त्रिति ।

aṣh'tāpa^{dī} navapadī babhūvuṣhī̄ ।

sahas'rāk'ṣharā paramēv' vyōman'niti ।

वाचौ विशेषणम् । अथ निगदव्याख्याताः ।

vāchō viśhēṣhaṇam ।

atha niga^{dav'} yākh'yātā-ḥa ।

ताननुक्रमिष्यामः । वराहवस्स्वतपसः ॥ ३७ ॥

tānanuk'ramiṣya^m । varāhvas'svatapaṣaḥ ॥ 37 ॥

varāhvas'svata^{pa}ṣaḥa ॥ 37 ॥

[१-९-५] [1-9-5]

विद्युन्महसो धूपयः । श्वापयो गृहमेधाश्चेत्येते ।

vid'yun'mahasō dhūpayāḥa ।

śhvāpayō grhamēdhā^{āsh'} chēt'yētē ।

ये चेमेऽशिमिविद्विषः । पर्जन्यास्सप्त पृथिवीमभिवर्षन्ति ।

yē chēmē (a)śhimi^{vid'} viṣhaḥa ।

par'jan'yās'sap'ta pṛthivīmabhi^{var'} ṣhan'ti ।

वृष्टिभिरिति । एतयैव विभक्तिविपरीताः ।

vṛṣh'tibhi^{riti} ।

ētayaiva vibhak'ti^{vi} parītā-ḥa ।

सप्तभिर्वारैरुदीरिताः । अमून्लोकानभिवर्षन्ति ।

sap'tabhir'vātai ruḍīritā-ḥa |
amūn'lōkānabhi'var'ṣhan'ti |

तेषामेषा भवति । समानमेतदुदकम् ॥ ३८ ॥

tēṣhāmēṣhā bhavati |
samānamētaduḍakam || 38 ||

[१-९-६] [1-9-6]

उच्चैत्यवचाहभिः । भूमिं पर्जन्या जिन्वन्ति ।

ut'chait'ya'vachāhabhiḥi |
bhūmim'par'jan'yā jin'van'ti |

दिवं जिन्वन्त्यग्नय , इति । यदक्षरं भूतकृतम् ।

divañ' jin'van'tyag'naya , iti |
yadak'ṣharam'bhūtakṛtam |

विश्वे देवा , उपासते । महर्षिमस्य गोप्तारम् ।

viśh'vē dēvā , upāsatē |
mahar'ṣhimas'ya gōp'tāram'm |

जमदग्निमकुर्वत । जमदग्निराप्यायते ।

jamaḍag'ni'makur'vata |
jamaḍag'nirāp'yāyatē |

छन्दोभिश्चतुरुत्तरैः । राज्ञस्सोमस्य तृप्तासः ॥ ३९ ॥

chhan'dōbhiśh'chaturut'tarai-ḥi |
rāj'ñās'sōmas'ya tṛp'tāsaḥa || 39 ||

[१-९-७] [1-9-7]

ब्रम्हणा वीर्यावता । शिवा नः प्रदिशो दिशः ।

bram'haṇā vīr'yāvata |
śhivā na[fp]'pradiśhō diśhaḥa |

तच्छंयोरवृणीमहे । गातुं यज्ञाय ।

tat'chhañ'yōrāvṛṇīmahē |
gātuñ'yaj'ñāya |

गातुं यज्ञपतये । दैवीस्वस्तिरस्तु नः ।

gātuñ'yaj'ñapatayē |
daiivīs'vas'tiras'tu naḥa |

स्वस्तिर्मानुषेभ्यः । ऊर्ध्वं जिगातु भेषजम् ।

svas'tir'mānuṣhēbh'yaha |
ūrdh'vañ'jigātu bhēshajam |

शन्नौ , अस्तु द्विपदे । शं चतुष्पदे ।

सोमपा३ , असोमपा३ , इति निगदव्याख्याताः ॥ ४० ॥

śhan'nō , as'tud' dvi padē |
śhañ'chatuṣh'padē |

sōmapā3 , asōmapā3 , iti niga dav'yākh'yātā-ḥa || 40 ||

[१-१०-१] [1-10-1]

सहस्रवृद्धियं भूमिः । परं व्योम सहस्रवृत् ।

sahas'ra^{vṛ}diyam' bhūmiḥi ।

pa^{ra}m' vyō^{mā} sahas'^{ra}vṛte ।

अश्विना भुज्यू नासत्या । विश्वस्य जगतस्पती ।

aśh'vi^{nā} bhuj'yū nāsat'yā ।

viśh'vas'^{ya} jagatas'^{patī} ।

जाया भूमिः पतिव्योम । मिथुनन्ता , अतुर्यथुः ।

jāyā bhūmi[fp]' patir'vyōma ।

mi^{thu}nan'tā , atur'^{ya}thuhu ।

पुत्रो बृहस्पती रुद्रः । सरमा , इति स्त्रीपुमम् ।

put'rō brhas'^{patī} rud'raḥa ।

sara^{mā} , itis' strīpumam ।

शुक्रं वामन्यद्यजतं वामन्यत् । विषुरूपे , अहनी द्यौरिव स्थः ॥ ४१ ॥

śhuk'raṁ' vā^{man}'yad'^{ya}jatam' vā^{man}'yate ।

vi^{śhu}rūpē , a^{ha}nīd' dyau^{ri}vas' sthaḥa ॥ 41 ॥

[१-१०-२] [1-10-2]

विश्वा हि माया , अवथः स्वधावन्तौ । भद्रा वां पूषणाविह रातिरस्तु ।

viśh'vā hi māyā , a^{va}thas' svadhāvan'tau ।

bhad'rā vā^{ām}' pūṣhaṇā^{vi}ha rā^{ti}ras'tu ।

वासात्यौ चित्रौ जगतो निधानौ । द्यावाभूमी चरथः सः सखायौ ।
vāsāāt'yau chit'rau jagatō nidhānau |
dyāvābhūmī charathas' sagm' sakhāyau |

तावश्विना रासभाश्वा हवं मे । शुभस्पती , आगतः सूर्यया सह ।
tāvaśh'vinā rāsabhāāśh'vā havam' mē |
śhubhas'patī , āgatagm' sūr'yayā saha |

त्युग्रोह भुज्युमश्विनोदमेघे । रयिन्न कश्चिन्ममृवां २ , अवाहाः ।
tyug'rōha bhuj'yumaśh'vinōdamēghē |
rayin'na kaśh'chin'mamṛvām' 2 , avāhāḥa |

तमूहथुनौभिरात्मन्वतीभिः । अन्तरिक्षप्रुद्धिरपौदकाभिः ॥ ४२ ॥
tamūhathur'naubhirāāt'man'vatībhiḥi |
an'tarik'shap'rud'bhirapōdakābhiḥi || 42 ||

[१-१०-३] [1-10-3]

तिस्रः क्षपस्त्रिरहाऽतिव्रजद्भिः । नासत्या भुज्युमूहथुः पतङ्गैः ।
tis'raḥa , kshapas'tirahā (a)tiv'rajad'bhiḥi |
nāsat'yā bhuj'yumūhathu[fp]' patan'gai-ḥi |

समुद्रस्य धन्वन्नाद्रस्य पारे । त्रिभीरथैश्शतपद्भिः षडश्वैः ।
samud'ras'ya dhan'van'nādras'ya pārē |
tribhīrathaiśh'śhatapad'bhiḥ' shaḍaśh'vai-ḥi |

सवितारं वितन्वन्तम् । अनुबध्नाति शाम्बरः ।

sa^vi^tā^ra^m' vi^taⁿ'van'tam ।

aⁿu^badh'nāti śhām'^ba^raḥa ।

आपपूरुषम्बरश्चैव । सविताऽरेपसौ भवत् ।

āpapūruṣham'^ba^raśh'^chai^va ।

sa^vi^tā (a)rē^pa^sō bhavate ।

त्यग् सुतृप्तं विदित्वैव । बहुसौम गिरं वशी ॥ ४३ ॥

tyagm' sutṛp'tam' vi^dit'^vai^va ।

ba^hu^sō^ma gi^ra^m' va^śhī ॥ 43 ॥

[१-१०-४] [1-10-4]

अन्वेति तुग्रो वक्रियान्तम् । आयसूयान्तसोमतृप्सुषु ।

an'veti tug'rō ^vak'ri^yān'tam ।

āyasūyānt'sō^ma^tṛp'suṣhu ।

स संग्रामस्तमोद्योऽत्योतः । वाचो गाः पिपाति तत् ।

sa saṅ'grāmas'tamō^od'yō (a)t'yō^taḥa ।

vāchō gā[fp]' pi^pāti tate ।

स तद्गोभिस्तवाऽत्येत्यन्ये । रक्षसाऽनन्विताश्च ये ।

sa tad'gōbhis'tavā^a (a)t'yēt'^yan'yē ।

rak'ṣha^sā (a)nan'vi^tāśh'^cha yē ।

अन्वेति परिवृत्यास्तः । एवमेतौ स्थौ , अश्विना ।

an'vēti pa^{ri}vṛt'yās'taḥa ।

ēvamētaus' sthō , aśh'vinā ।

ते , एते द्युःपृथिव्योः । अहरहर्गर्भन्दघाथे ॥ ४४ ॥

tē , ētēd' dyu[fp]'pṛthiv'yō-ḥo ।

a^{ha}ra^{har}'gar'^{bhan}'dadhāthē ॥ 44 ॥

[१-१०-५] [1-10-5]

तयोरितौ वत्सावहोरात्रे । पृथिव्या , अहः ।

tayōrētau vat'sāvahōrāt'rē ।

pṛthiv'yā , a^{ha}ḥa ।

दिवो रात्रिः । ता , अविंसृष्टौ ।

divō rāt'riḥi ।

tā , a^{vi}sṛṣh'ṭau ।

दम्पती , एव भवतः । तयोरितौ वत्सौ ।

dam'patī , ēva bhavataḥa ।

tayōrētau vat'sau ।

अग्निश्चादित्यश्च । रात्रेर्वत्सः ।

ag'niśh'^{chā}dit'yāśh'^{cha} ।

rāt'rēr'vat'saḥa ।

श्वेत , आदित्यः । अन्होऽग्निः ॥ ४५ ॥

śhvēta , ādit'yaha ।
an'hō (a)g'nihi ॥ 45 ॥

[१-१०-६] [1-10-6]

ताम्रो , अरुणः । ता , अविंसृष्टौ ।

tām'rō , aruṇaha ।
tā , a'viṣṛṣh'ṭau ।

दम्पती , एव भवतः । तयोरितौ वत्सौ ।

dam'patī , ēva bhavataha ।
tayōretau vat'sau ।

वृत्रश्च वैद्युतश्च । अग्नेर्वृत्रः ।

vṛt'raśh'cha vaid'yutaśh'cha ।
ag'nēr'vṛt'raha ।

वैद्युत , आदित्यस्य । ता , अविंसृष्टौ ।

vaid'yuta , ādit'yas'ya ।
tā , a'viṣṛṣh'ṭau ।

दम्पती , एव भवतः । तयोरितौ वत्सौ ॥ ४६ ॥

dam'patī , ēva bhavataha ।
tayōretau vat'sau ॥ 46 ॥

[१-१०-७] [1-10-7]

उष्मा च नीहारश्च । वृत्रस्योष्मा ।

uṣh'mā cha nīhāraśh'cha ।

vṛt'ras'yōṣh'mā ।

वैद्युतस्य नीहारः । तौ तावेव प्रतिपद्येते ।

vaid'yutas'ya nīhāraḥa ।

tau tāvēvap' pratipad'yētē ।

सेयं रात्री गर्भिणी पुत्रेण संवसति । तस्या वा , एतदुल्बणम् ।

sēyagm' rāt'rī gar'bhinī put'rēṇa saṁvasati ।

tas'yā vā , ētadul'baṇam'm ।

यद्रात्रौ रश्मयः । यथा गोगर्भिण्या , उल्बणम् ।

yad'rāt'rau raśh'mayaḥa ।

yathā gōr'gar'bhin'yā , ul'baṇam'm ।

एवमेतस्या , उल्बणम् । प्रजयिष्णुः प्रजया च पशुभिश्च भवति ।

ēvamētas'yā , ul'baṇam'm ।

prajayiṣh'ṇu[fp]' prajayā cha paśhubhiśh'cha bhavati ।

य , एवं वेद । एतमुद्यन्तमपियन्तं चेति ।

ya , ēvaṁ' vēda ।

ētamud'yan'tamapiyan'tañ' chēti ।

आदित्यः पुण्यस्य वत्सः । अथ पवित्राङ्गिरसः ॥ ४७ ॥

ādit'ya[fp]' puṇ'yas'ya vat'saḥa ।

atha pavit'rān'girasaha ॥ 47 ॥

[१-११-१] [1-11-1]

पवित्रवन्तः परिवाजमासते । पितैषां प्रतो, अभिरक्षति व्रतम् ।

pavit'ra van'ta[fp]' parivājamāsatē ।

pitaiṣhāām' prat'nō , abhirak'shativ' vratam ।

महस्समुद्रं वरुणस्तिरोदधे । धीरा, इच्छेकुर्धरुणेष्वारभम् ।

mahas'samud'raṁ varuṇas'tirōdadhē ।

dhīrā , it'chhēkur'dharuṇeṣh'vārabham'm ।

पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते । प्रभुर्गात्राणि पर्येषि विश्वतः ।

pavit'ran' tē vitatam' bram'haṇas'patē ।

prabhur'gāt'rāṇi par'yēṣhi viśh'vataḥa ।

अतप्ततनूर्न तदामो, अश्रुते । श्रुतास, इद्वहन्तस्तत्समाशत ।

atap'tatanūr'na tadāmō , aśh'nutē ।

śhr̥tāsa , id'vahan'tas'tat'samāśhata ।

ब्रम्हा देवानाम् । असतस्सद्ये ततक्षुः ॥ ४८ ॥

bram'hā dēvānām ।

asatas'sad'yē tatak'shuḥu ॥ 48 ॥

[१-११-२] [1-11-2]

ऋषयस्सप्तत्रिंशत् यत् । सर्वेऽत्रयो , अगस्त्यश्च ।

r̥ṣha yas' sap'tāt'riśh'cha yate ।

sar've (a)t'rayō , a gas'tyaśh'cha ।

नक्षत्रैश्शंकृतोऽवसन् । अथ सवितुः श्यावाश्वस्यावर्तिकामस्य ।

nak'shat'raiśh'shañ'kr̥tō (a)vasan'ne ।

a tha savituśh' śhyāvāśh'vas'yāvar'ti kāmas'ya ।

अमी य , ऋक्षा निहितास , उच्चा । नक्तं ददृश्रे कुहचिद्विवेयुः ।

amī ya , ṛk'shā nihi tāsa , ut'chā ।

nak'tan' da dṛśh'rē ku ha chid'divēyuhū ।

अदब्धानि वरुणस्य व्रतानि । विचाकशच्चन्द्रमा नक्षत्रमेति ।

a dab'dhāni varuṇas'yav' vratāni ।

vichākaśhat'chan'dramā nak'shat'ramēti ।

तत्सवितुर्वरेण्यम् । भर्गो देवस्य धीमहि ॥ ४९ ॥

tat'savitur'varēṇ'yam ।

bhar'gō dēvas'ya dhīmahi ॥ 49 ॥

[१-११-३] [1-11-3]

धियो यो नः प्रचोदयात् । तत्सवितुर्वृणीमहे ।

dhiyō yō na[fp]' prachōdayāte ।

tat'savitur'vr̥ṇīmahē ।

वयन्देवस्य भोजनम् । श्रेष्ठं सर्वधातमम् ।

va^yan'dē^vas'ya bhō^janam ।
śhrēṣh'tha^gm'sar'va^dhā^tamam ।

तुरं भगस्य धीमहि । अपागूहत सविता तृभीन् ।

tu^ram' bha^gas'ya dhī^mahi ।
a^pāgūhata savi^tā tṛ^bhīⁿe ।

सर्वान्दिवो , अन्धसः । नक्तन्तान्यभवन्दृशे ।

sar'vā^ān'di^vō , an'^dha^saḥa ।
nak'tan'tān'^yabhavan'dṛ^śhē ।

अस्थ्यश्ना संभविष्यामः । नाम नामैव नाम मे ॥ ५० ॥

as'thyas'thnā sam'^bha^viṣh'yāmaḥa ।
nā^ma nā^mai^va nā^ma mē^ē ॥ 50 ॥

[१-११-४] [1-11-4]

नपुंसकं पुमांश्च्यस्मि । स्थावरोऽस्म्यथ जङ्गमः ।

napu^gm'sa^kam' pu^mā^gest'^ryas'mi ।
sthā^varō (a)s'myatha jaṅ'^gamaḥa ।

यजेऽयक्षि यष्टाहे च । मया भूतान्ययक्षत ।

ya^jē (a)ya^k'ṣhi yaṣh'tā^hē ^{ch}a ।
ma^yā bhū^tān'^yayak'ṣhata ।

पशवौ मम भूतानि । अनूबन्ध्योऽस्म्यहं विभुः ।

paśhavō mama bhūtāni ।

anūban'dhyō (a)s'myahan' vibhuḥu ।

स्त्रियस्सतीः । ता , उ मे पुंस , आहुः ।

striyas'satī-ḥi ।

tā , u mē pugm'sa , āhuḥu ।

पश्यदक्षणावन्नविचेतदन्धः । कविर्यः पुत्रस्स , इमा चिकेत ॥ ५१ ॥

paśh'yadak'shaṇ'vān'navichētan'dhaḥa ।

ka vir'ya[fp]' put'ras'sa , imā chikēta ॥ 51 ॥

[१-११-५] [1-11-5]

यस्ता विजानात्सवितुः पिता सत् । अन्धो मणिमविन्दत् ।

yas'tā vijānāt'savitu[fp]' pitā sate ।

an'dhō maṇimavin'date ।

तमनङ्गुलिरावयत् । अग्नीवः प्रत्यमुञ्चत् ।

tamanan'gulirāvayate ।

ag'rīva[fp]' prat'yamuñ'chate ।

तमजिह्वा , असश्चत । ऊर्ध्वमूलमवाक्छाखम् ।

tamajih'vā , asaśh'chata ।

ūrdh'vamūlamāvāk'chhākham ।

वृक्षं यो वेद सम्प्रति । न स जातु जनः श्रद्ध्यात् ।

vṛk'ṣhañ' yō vēda sam'prati ।

na sa jātu janāsh' śhrad'dadh'yā-te ।

मृत्युर्मा मारयादितिः । हसितं रुदितङ्गीतम् ॥ ५२ ॥

mṛt'yur'mā mārayādiṭiḥi ।

hasitagm' ruḍitañ'gītam ॥ 52 ॥

[१-११-६] [1-11-6]

वीणापणवलासितम् । मृतञ्जीवं च यत्किंचित् ।

vīṇāpaṇavalāsitam ।

mṛtañ'jīvañ' cha yat'kiñ'chite ।

अङ्गानि स्नेव विद्धि तत् । अतृष्यंस्तृष्य ध्यायत् ।

aṅ'gānis' snēva vid'dhi tate ।

aṭṛṣh'yag'ges'tṛṣh'yad' dhyāyate ।

अस्माज्जाता मै मिथू चरन् । पुत्रो निर्ऋत्या वैदेहः ।

as'māj'jātā mē mithū charan'ne ।

put'rō nir'ṛt'yā vaidēhaḥa ।

अचेता यश्च चेतनः । स तं मणिमविन्दत् ।

achētā yaśh'cha chētanaha ।

sa tam' maṇimavin'date ।

सोऽनङ्गुलिरावयत् । सोऽग्रीवः प्रत्यमुञ्चत् ॥ ५३ ॥

sō (a)nañ'gu|jirāva yate ।

sō (a)g'rīva[fp]' prat'ya muñ'chate ॥ 53 ॥

[१-११-७] [1-11-7]

सोऽजिह्वो , असश्चत । नैतमृषिं विदित्वा नगरं प्रविशेत् ।

sō (a)jih'vō , asaśh'chata ।

naitamṛṣhim' vidit'vā naga ram' praviśhē-te ।

यदि प्रविशेत् । मिथौ चरित्वा प्रविशेत् ।

yadip' praviśhē-te ।

mithau cha rit'vāp' praviśhē-te ।

तत्सम्भवंस्य व्रतम् । आतमग्ने रथन्तिष्ठ ।

tat'sam'bha vas'yav' vratam ।

āta mag'nē rathan'tiśh'tha ।

एकाश्वमेकयोजनम् । एकचक्रमेकधुरम् ।

ēkā āśh'vamē kayōjanam ।

ēkachak'ra mēka dhuram ।

वातघ्राजिगतिं विभो । न रिष्यति न व्यथते ॥ ५४ ॥

vātadh'rājigatim' vibhō ।

na riśh'ya ti nav' vyathatē ॥ 54 ॥

[१-११-८] [1-11-8]

नास्याक्षौ यातु सज्जति । यच्छ्वेतात्रोहिताञ्श्चाग्नेः ।

nās'yāk'shō yātu sajjati ।

yat'chhvētāān'rōhitāgēśh'chāg'nē-ḥe ।

रथे युक्त्वाऽधितिष्ठति । एकया च दशभिश्च स्वभूते ।

rathē yuk'tvā (a)dhitish'thati ।

ēkayā cha daśhabhiśh'chas'svabhūtē ।

द्वाभ्यामिष्टये विशत्या च । तिसृभिश्च वहसे त्रिशता च ।

नियुद्धिर्वायविहता विमुञ्च ॥ ५५ ॥

dvābh'yāmiṣṭayē viḡm'shat'yā cha ।

tisr̥bhiśh'cha vahasēt' triḡm'shatā cha ।

niyud'bhir'vāyavihātā vimuñ'cha ॥ 55 ॥

[१-१२-१] [1-12-1]

आतनुष्व प्रतनुष्व । उद्धमाऽऽधम सन्धम ।

ātanuṣh'vap' pratanuṣh'va ।

ud'dhamā (ā)dhamā san'dhamā ।

आदित्ये चन्द्रवर्णानाम् । गर्भमाधेहि यः पुमान् ।

ādityē chan'dra var'ṇānām ।

gar'bhamādhēhi ya[fp]' pumāne ।

इतस्सिक्तं सूर्यगतम् । चन्द्रमसे रसङ्कधि ।

itas'sik'tagm' sūr'ya gatam ।

chan'dra ma sē ra sañ'krdhi ।

वारादञ्जनयाग्रेऽग्निम् । य , एकौ रुद्र , उच्यते ।

vārādañ'jana yāg'rē (a)g'nim ।

ya , ēkō rud'ra , uch'yatē ।

असंब्यातास्सहस्राणि । स्मर्यते न च दृश्यते ॥ ५६ ॥

asañ'khyātās'sahas'rāṇi ।

smar'ya tē na cha drśh'yatē ॥ 56 ॥

[१-१२-२] [1-12-2]

एवमेतन्निबोधत । आमन्द्रैरिन्द्र हरिभिः ।

ēvamētan'nibōdhata ।

āman'drai rin'dra hari bhiḥi ।

याहि मयूररोमभिः । मा त्वा केचिन्नियेमुरिन्न पाशिनः ।

yāhi mayūrarōmabhiḥi ।

māt' tvā kēchin'niyēmu rin'na pāśhinaḥa ।

दधन्वेव ता , इहि । मा मन्द्रैरिन्द्र हरिभिः ।

dadhan'vēva tā , ihi ।

mā man'drai rin'dra hari bhiḥi ।

या॒मि म॒यूर॑रोमभिः । मा मा केचिन्नि॒येमु॑रि॒न्न पा॒शिनः॑ ।

yāmi mayū^{ra}rōmabhiḥi ।

mā mā kēchin'niyēmu^{rin'}na pāśhinaḥa ।

नि॒ध॒न्वे॒व तां॑ २ , इ॒मि । अणु॑भिश्च महद्भिश्च ॥ ५७ ॥

nidhan'vēva tāṃ' 2 , imi ।

aṇubhiśh'cha ma^{had'}bhiśh'cha ॥ 57 ॥

[१-१२-३] [1-12-3]

नि॒घृ॒ष्वैर॑स॒मायु॑तैः । का॒लैर्ह॑रि॒त्वमा॑प॒न्नैः ।

nighrṣh'vai^{rasa}māyutai-ḥi ।

kālair'harit'^{va}māpan'nai-ḥi ।

इन्द्रा॑या॒हि स॒हस्र॑युक् । अ॒ग्निर्वि॑भ्राष्टि॒वसनः॑ ।

in'drāyā^{hi} sahas'^{ra}yuke ।

ag'nir'^{vibh'}rāsh'^{ti}vasanaḥa ।

वा॒युश्चे॑त॒सिक॑द्रु॒कः । सं॒वत्स॑रो वि॒षूव॑णैः ।

vāyush'śhvē^{ta}sikad'rukaha ।

sam'vat'sarō vi^{ṣhū}var'ṇaiḥi ।

नि॒त्यास्ते॑ऽनु॒च॑रास्त॒व । सु॒ब्र॒ह्म॒ण्योः सु॒ब्र॒ह्म॒ण्योः सु॒ब्र॒ह्म॒ण्योम् ।

nit'yās'tē (a)nu^{cha}rās'tava ।

sub'ram'haṇ'yōgm' sub'ram'haṇ'yōgm'

^{sub'}ram'haṇ'yōm ।

इन्द्रागच्छ हरिव , आगच्छ मैधातिथेः । मेष वृषणश्वस्य मेने ॥ ५८ ॥
in'drāgat'chha hariva , āgat'chha mēdhātithē-ḥe ।
mēsha vṛṣhaṇaśh'vas'ya mēnē ॥ 58 ॥

[१-१२-४] [1-12-4]

गौरावस्कन्दिन्नहल्यायै जार । कौशिकब्राम्हण गौतमब्रुवाण ।
gaurāvas'kan'din'nahal'yāyai jāra ।
kauśhikab'rām'hana gautamab'ruvāṇa ।

अरुणाश्वा , इहागताः । वसवः पृथिविक्षित ।
aruṇāśh'vā , ihāgatā-ḥa ।
vasava[fp]'pṛthivik'ṣhitāḥa ।

अष्टौ दिग्वाससोऽग्नय । अग्निश्च जातवेदाश्चेत्येते ।
aṣṭ'ṭau dig'vāsasō (a)g'nayāḥa ।
ag'niśh'cha jātavedāśh'chētyētē ।

ताम्राश्वास्ताम्ररथाः । ताम्रवर्णास्तथाऽसिताः ।
tām'rāśh'vās'tām'rathā-ḥa ।
tām'ravar'nās'tathā (a)sitā-ḥa ।

दण्डहस्ताः खादुदतः । इतो रुद्राः पराङ्गताः ॥ ५९ ॥

dan'dahas'tā[**hk**]' khā**dag**'dataḥa |
itō rud'rā[**fp**]' parāñ'gatā-ḥa || 59 ||

[१-१२-५] [1-12-5]

उक्तं स्थानं प्रमाणञ्च पुर , इत । बृहस्पतिश्च सविता च ।
uk'tag'ges' sthānam' pramāṇañ'**cha** pu**ra**, ita |
br'**has**'pa**tiśh**'cha savitā **cha** |

विश्वरूपैरिहागताम् । रथेनोदकवर्त्मना ।
viśh'va**rū**pai**ri**hāgatām |
ra**thē**nōda**ka**vart'**manā** |

अप्सुषा , इति तद्वयोः । उक्तो वेषो वासांसि च ।
ap'su**śhā** , iti tad'**dvayō**-ḥo |
uk'tō vē**śhō** vā**sāgm**'si cha |

कालावयवानामितः प्रतीच्या । वासात्या , इत्यश्विनोः ।
kālavayavānāmī**ta**[**fp**]' pra**tīch**'yā |
vāsāt'**yā** , it'**yaśh**'vinō-ḥo |

कोऽन्तरिक्षे शब्दङ्करोतीति । वासिष्ठो रौहिणो मीमांसञ्चक्रे ।
kō (a)n'tarik'śhē śhab'dan'**karō**tīti |
vāsiṣh'thō rauhiṇō mīmā**gm**'sāñ'**chak**'rē |

तस्यैषा भवति । वाश्रेव विद्युदिति ।

tas'yaiṣhā bhavati ।

vāśh'rēva vid'yuditi ।

ब्रह्मण , उदरणमसि । ब्रह्मण , उदीरणमसि ।

bram'haṇa , udaraṇamasi ।

bram'haṇa , udīraṇamasi ।

ब्रह्मण , आस्तरणमसि । ब्रह्मण , उपस्तरणमसि ॥ ६० ॥

bram'haṇa , ās'taraṇamasi ।

bram'haṇa , upas'taraṇamasi ॥ 60 ॥

[१-१३-१] [1-13-1]

अष्टयौनीमष्टपुत्राम् । अष्टपत्नीमिमां महीम् ।

aṣh'tayōnīmaṣh'taput'rām ।

aṣh'tapat'nīmimām' mahīim ।

अहं वेद न मे मृत्युः । नचामृत्युरघाऽहरत् ।

aham' vēda na mē mṛt'yuhu ।

nachāmṛt'yuraghā (a)harate ।

अष्टयोन्यष्टपुत्रम् । अष्टपदिदमन्तरिक्षम् ।

aṣh'tayōn'yāṣh'taput'tram ।

aṣh'tapadidaman'tarik'ṣham ।

अहं वेद न मे मृत्युः । नचामृत्युरघाऽहरत् ।

aham' vēda na mē mṛt'yuhu ।

nachāmṛt'yuraghā (a)harate ।

अष्टयौनीमष्टपुत्राम् । अष्टपत्नीममून्दिवम् ॥ ६१ ॥

aṣṭ'ṭayōnīmaṣṭ'ṭaput'rām ।

aṣṭ'ṭapat'nīmamūn'divam'm ॥ 61 ॥

[१-१३-२] [1-13-2]

अहं वेद न मे मृत्युः । नचामृत्युरघाऽहरत् ।

aham' vēda na mē mṛt'yuhu ।

nachāmṛt'yuraghā (a)harate ।

सुत्रामाणं महीमूषु । अदितिर्द्यौरदितिरन्तरिक्षम् ।

sut'rāmāṇam' mahīmūṣhu ।

adi'tir'dyauradi'ti'ran'tarik'ṣham ।

अदितिर्माता स पिता स पुत्रः । विश्वे देवा , अदितिः पञ्चजनाः ।

adi'tir'mātā sa pitā sa put'raha ।

viśh'vē devā , adi'ti[fp]' pañ'chajanāḥa ।

अदितिर्जातमदितिर्जनित्वम् । अष्टौ पुत्रासो , अदितेः ।

adi'tir'jātamadi'tir'janit'vam ।

aṣṭ'ṭau put'rāsō , adi'tē-ḥe ।

ये जा॒तास्त॒न्वः परि॑ । दे॒वां २ , उप॑प्रै॒त्स॒प्तभि॑ ॥ ६२ ॥

yē jātās'tan'va[fp]' pari |

dēvām' 2 , upap'rait'sap'tabhiḥi || 62 ||

[१-१३-३] [1-13-3]

प॒रा मा॒र्ताण्ड॑मास्य॒त् । स॒प्तभिः॑ पु॒त्रैर॑दि॒तिः ।

parā mār'tāṇ'damās'yate |

sap'tabhi[fp]' put'rairaditiḥi |

उप॑प्रै॒त्पू॒र्व्यं यु॑गम् । प्र॒जायै॑ मृ॒त्यवे॑ त॒त् ।

upap'rait'pūr'vyañ' yugam'm |

prajāyai mṛt'yavē tate |

प॒रा मा॒र्ताण्ड॑माभ॒रदि॑ति । तान॑नु॒क्रमि॑ष्या॒मः ।

parā mār'tāṇ'damābharaditi |

tānanuk'ramiṣh'yāmaḥa |

मि॒त्रश्च॑ वरु॒णश्च॑ । धा॒ता चा॑र्य॒मा च॑ ।

mit'raśh'cha varuṇaśh'cha |

dhātā chār'yamā cha |

अ॒ग्नि॑श्च॒ भग॑श्च । इन्द्र॑श्च वि॒वस्वा॑श्चे॒त्येते॑ ।

agnī'shaśh'cha bhagaśh'cha |

in'draśh'cha vivas'vāgeśh'chēt'yētē |

हिरण्यगर्भो ह॒सशुचिषत् । ब्रह्म॑जज्ञानं तदित्पदमिति ।

hiraṇ'yagar'bhō haḡm'saśh'shu chiṣhate ।

bram'hajaj'ñānan' tadit'padamiti ।

ग॒र्भः प्रा॑जाप॒त्यः । अथ॑ पु॒रुषः स॒प्तपु॑रुषः ॥ ६३ ॥

gar'bha[fp]' prājāpat'yaha ।

atha puṛuṣhas' sap'tapuṛuṣhaḥa ॥ 63 ॥

[१-१४-१] [1-14-1]

योऽसौ॑ तपन्न॒देति॑ । स सर्वे॑षां भू॒तानां॑ प्रा॒णाना॒दायो॒देति॑ ।

yō (a)sau tapan'nudēti ।

sa sar'veśhām' bhūtānāām' prāṇānādāyōdēti ।

मा मे॑ प्र॒जाया॒ मा प॑शूनाम् । मा मम॑ प्रा॒णाना॒दायो॒द्गाः ।

mā mēēp' prajāyā mā paśhūnām ।

mā mamap' prāṇānādāyōdagā-ḥa ।

अ॒सौ यो॑ऽस्तमेति॑ । स सर्वे॑षां भू॒तानां॑ प्रा॒णाना॒दाया॒स्तमेति॑ ।

asau yōō (a)s'tamēti ।

sa sar'veśhām' bhūtānāām' prāṇānādāyās'tamēti ।

मा मे॑ प्र॒जाया॒ मा प॑शूनाम् । मा मम॑ प्रा॒णाना॒दाया॒ऽस्त॑ज्ञाः ।

mā mēēp' prajāyā mā paśhūnām ।

mā mamap' prāṇānādāyā (a)s'taṅ'gā-ḥa ।

असौ य , आपूर्यति । स सर्वेषां भूतानां प्राणैरापूर्यति ॥ ६४ ॥

asau ya , āpūr'yati ।

sa sar'veṣhām' bhūtānāām' prāṇairāpūr'yati ॥ 64 ॥

[१-१४-२] [1-14-2]

मा मे प्रजाया मा पशूनाम् । मा मम प्राणैरापूरिष्ठाः ।

mā mēēp' prajāyā mā paśhūnām ।

mā mamap' prāṇairāpūriṣh'thā-ḥa ।

असौ योऽपक्षीयति । स सर्वेषां भूतानां प्राणैरपक्षीयति ।

asau yō (a)pak'shīyati ।

sa sar'veṣhām' bhūtānāām' prāṇairapak'shīyati ।

मा मे प्रजाया मा पशूनाम् । मा मम प्राणैरपक्षेष्ठाः ।

mā mēēp' prajāyā mā paśhūnām ।

mā mamap' prāṇairapak'shēṣh'thā-ḥa ।

अमूनि नक्षत्राणि । सर्वेषां भूतानां प्राणैरपप्रसर्पन्ति चोत्सर्पन्ति च ।

amūni nak'shat'rāṇi ।

sar'veṣhām' bhūtānāām' prāṇairapap'rasar'pan'ti

chōt'sar'pan'ti cha ।

मा मे प्रजाया मा पशूनाम् । मा मम प्राणैरपप्रसृपत मोत्सृपत ॥ ६५ ॥

mā mēēp' prajāyā mā paśhūnām ।

mā mamap' prāṇairapap'rasṛpata mōt'sṛpata ॥ 65 ॥

[१-१४-३] [1-14-3]

इमे मासाश्चार्धमासाश्च । सर्वेषां भूतानां प्राणैरपप्रसर्पन्ति चोत्सर्पन्ति च ।

imē māsāśh' chār'dhamāsāśh'cha ।

sar'veśhām' bhūtānām' prāṇairapap' rasar'pan'ti
chōt'sar'pan'ti cha ।

मा मे प्रजाया मा पशूनाम् । मा मम प्राणैरपप्रसृपत् मोत्सृपत् ।

mā mēep' prajāyā mā paśhūnām ।

mā mamap' prāṇairapap' rasṛpata mōt'sṛpata ।

इम , ऋतवः । सर्वेषां भूतानां प्राणैरपप्रसर्पन्ति चोत्सर्पन्ति च ।

ima , ṛtavaḥ ।

sar'veśhām' bhūtānām' prāṇairapap' rasar'pan'ti
chōt'sar'pan'ti cha ।

मा मे प्रजाया मा पशूनाम् । मा मम प्राणैरपप्रसृपत् मोत्सृपत् ।

mā mēep' prajāyā mā paśhūnām ।

mā mamap' prāṇairapap' rasṛpata mōt'sṛpata ।

अयम् संवत्सरः । सर्वेषां भूतानां प्राणैरपप्रसर्पति चोत्सर्पति च ॥ ६६ ॥

ayagm' sam'vat'saraḥ ।

sar'veśhām' bhūtānām' prāṇairapap' rasar'pati
chōt'sar'pati cha ॥ 66 ॥

[१-१४-४] [1-14-4]

मा मे॑ प्र॒जाया॒ मा प॑शूनाम् । मा मम॑ प्रा॒णैरप॑प्रसृप मोत्सृप ।

mā mēēp' prajāyā mā paśhūnām ।

mā ma^{map'} prāṇaira^{pap'} rasṛpa mōt'sṛpa ।

इ॒दम॑हः । सर्वे॑षां भू॒तानां॑ प्रा॒णैरप॑प्रसर्पति चोत्सर्पति च ।

idama^{haḥa} ।

sar'^{vēṣhām'} bhūtānā^{ām'} prāṇaira^{pap'} rasar'pati

chōt'^{sar'}pati cha ।

मा मे॑ प्र॒जाया॒ मा प॑शूनाम् । मा मम॑ प्रा॒णैरप॑प्रसृप मोत्सृप ।

mā mēēp' prajāyā mā paśhūnām ।

mā ma^{map'} prāṇaira^{pap'} rasṛpa mōt'sṛpa ।

इ॒य॒रा॒त्रिः॑ । सर्वे॑षां भू॒तानां॑ प्रा॒णैरप॑प्रसर्पति चोत्सर्पति च ।

iyagm'rāt'^{riḥi} ।

sar'^{vēṣhām'} bhūtānā^{ām'} prāṇaira^{pap'} rasar'pati

chōt'^{sar'}pati cha ।

मा मे॑ प्र॒जाया॒ मा प॑शूनाम् । मा मम॑ प्रा॒णैरप॑प्रसृप मोत्सृप ।

mā mēēp' prajāyā mā paśhūnām ।

mā ma^{map'} prāṇaira^{pap'} rasṛpa mōt'sṛpa ।

ओं भूर्भुव॑स्स्वः । एत॒द्वो मि॒थुनं॑ मानो मिथु॒न॒ री॒द्वम् ॥ ६७ ॥

ōm' bhūr'bhuv^{as'}svaḥa ।

ēta^{d'}vō mithunam' mānō mi^{thu}nagm' rī^{dh'}vam ॥ 67 ॥

[१-१५-१] [1-15-1]

अथादित्यस्याष्टपुरुषस्य । वसूनामादित्यानाञ्छ् स्थाने स्वतेजसा भानि ।

athādit'yas'yāṣh'taPuruṣhas'ya ।

vasūnāmādit'yānāges' sthānēs' svatējasā bhāni ।

रुद्राणामादित्यानाञ्छ् स्थाने स्वतेजसा भानि ।

आदित्यानामादित्यानाञ्छ् स्थाने स्वतेजसा भानि ।

rud'rāṇāmādit'yānāges' sthānēs' svatējasā bhāni ।

ādit'yānāmādit'yānāges' sthānēs' svatējasā bhāni ।

सतागमसत्यानाम् । आदित्यानाञ्छ् स्थाने स्वतेजसा भानि ।

satāgm'sat'yānām ।

ādit'yānāges' sthānēs' svatējasā bhāni ।

अभिधून्वतामभिघ्नताम् । वातवतां मरुताम् ।

abhidhūn'vatāma**high**'natām ।

vāta**atām**' marutām ।

आदित्यानाञ्छ् स्थाने स्वतेजसा भानि ।

ऋभूणामादित्यानाञ्छ् स्थाने स्वतेजसा भानि ।

ādit'yānāges' sthānēs' svatējasā bhāni ।

ṛbhūṇāmādit'yānāges' sthānēs' svatējasā bhāni ।

विश्वेषान्देवानाम् । आदित्यानाञ्छ् स्थाने स्वतेजसा भानि ।

viśh'veṣhān'dēvānām ।

ādit'yānāges' sthānēs' svatējasā bhāni ।

संवत्सरस्य सवितुः । आदित्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।
sam'vat'saras'ya savituḥu ।

ādīt'yas'yas' sthānēs' svatējasā bhāni ।

ओं भुर्भुवस्स्वः । रश्मयो वो मिथुनं मा नो मिथुनं रीद्वम् ॥ ६८ ॥

ōm' bhur'bhuvas'svaḥa ।

raśh'mayō vō mithunam' mā nō

mithunagm' rīdh'vam ॥ 68 ॥

[१-१६-१] [1-16-1]

आरोगस्य स्थाने स्वतेजसा भानि । भ्राजस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

ārōgas'yas' sthānēs' svatējasā bhāni ।

bhrājas'yas' sthānēs' svatējasā bhāni ।

पटरस्य स्थाने स्वतेजसा भानि । पतङ्गस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

paṭaras'yas' sthānēs' svatējasā bhāni ।

pataṅ'gas'yas' sthānēs' svatējasā bhāni ।

स्वर्णरस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

ज्योतिषीमतस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

svar'ṇaras'yas' sthānēs' svatējasā bhāni ।

jyōtiṣhīmatas'yas' sthānēs' svatējasā bhāni ।

विभासस्य स्थाने स्वतेजसा भानि । कश्यपस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

vibhāsas'yas' sthānēs' svatējasā bhāni ।

kaśh'yapas'yas' sthānēs' svatējasā bhāni ।

ओं भुर्भुवस्स्वः । आपो वो मिथुनं मा नो मिथुनं रीद्धम् ॥ ६९ ॥
ōm' bhur'bhuvas'svaḥa ।

āpō vō mithunam' mā nō mithunagm' rīḍh'vam ॥ 69 ॥

[१-१७-१] [1-17-1]

अथ वायोरेकादशपुरुषस्यैकादशस्त्रीकस्य ।

प्रभ्राजमानानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

atha vāyōrēkādaśhapuruṣhas'yaikādaśśhas'trīkas'ya ।
prabh'rājamānānāgm' rud'rāṇāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

व्यवदातानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

वासुकिवैद्युतानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

vyavadātānāgm' rud'rāṇāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

vāsukivaid'yutānāgm' rud'rāṇāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

रजतानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

परुषाणां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

rajatānāgm' rud'rāṇāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

paruṣhāṇāgm' rud'rāṇāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

श्यामानाꣳ रुद्राणाꣳ स्थाने स्वतेजसा भानि ।

कपिलानाꣳ रुद्राणाꣳ स्थाने स्वतेजसा भानि ।

śhyāmānāgm' rud'rāṇāges'

sthānēs' svatējaṣā bhāni ।

kapilānāgm' rud'rāṇāges'

sthānēs' svatējaṣā bhāni ।

अतिलोहितानाꣳ रुद्राणाꣳ स्थाने स्वतेजसा भानि ।

ऊर्ध्वानाꣳ रुद्राणाꣳ स्थाने स्वतेजसा भानि ॥ ७० ॥

atilōhitānāgm' rud'rāṇāges'

sthānēs' svatējaṣā bhāni ।

ūrdh'vānāgm' rud'rāṇāges'

sthānēs' svatējaṣā bhāni ॥ 70 ॥

[१-१७-२] [1-17-2]

अवपतन्तानाꣳ रुद्राणाꣳ स्थाने स्वतेजसा भानि ।

वैद्युतानाꣳ रुद्राणाꣳ स्थाने स्वतेजसा भानि ।

avapatan'tānāgm' rud'rāṇāges'

sthānēs' svatējaṣā bhāni ।

vaid'yutānāgm' rud'rāṇāges'

sthānēs' svatējaṣā bhāni ।

प्रभ्राजमानीनाः रुद्राणीनाः स्थाने स्वतेजसा भानि ।

व्यवदातीनाः रुद्राणीनाः स्थाने स्वतेजसा भानि ।

prabh'rājamānīnāgm' rud'rāṇīnāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

vyavadātīnāgm' rud'rāṇīnāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

वासुकिवैद्युतीनाः रुद्राणीनाः स्थाने स्वतेजसा भानि ।

रजतानाः रुद्राणीनाः स्थाने स्वतेजसा भानि ।

vāsukivaid'yutināgm' rud'rāṇīnāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

rajatānāgm' rud'rāṇīnāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

परुषाणाः रुद्राणीनाः स्थाने स्वतेजसा भानि ।

श्यामानाः रुद्राणीनाः स्थाने स्वतेजसा भानि ।

paruṣhāṇāgm' rud'rāṇīnāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

śhyāmānāgm' rud'rāṇīnāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

कपिलानाः रुद्राणीनाः स्थाने स्वतेजसा भानि ।

अतिलोहितीनाः रुद्राणीनाः स्थाने स्वतेजसा भानि ।

kapilānāgm' rud'rāṇīnāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

atilōhitīnāgm' rud'rāṇīnāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

ऊर्ध्वानां रुद्राणीनां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

अवपतन्तीनां रुद्राणीनां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

ūrdh'vānāgm' rud'rāṇīnāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।
avapatan'tīnāgm' rud'rāṇīnāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

वैद्युतीनां रुद्राणीनां स्थाने स्वतेजसा भानि । ओं भूर्भुवस्स्वः ।

रूपाणि वो मिथुनं मा नो मिथुनं रीद्वम् ॥ ७१ ॥

vaid'yutināgm' rud'rāṇīnāges'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

ōm' bhur'bhuvas'svaḥa ।

rūpāṇi vō mithunam' mā nō

mithunagm' rīdh'vam ॥ 71 ॥

[१-१८-१] [1-18-1]

अथाग्नेरष्टपुरुषस्य । अग्नेः पूर्वदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

athāg'nēraṣh'tapurūṣhas'ya ।
ag'nē[fp]' pūr'vadiśh'yas'yas'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

जातवेदस , उपदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।
सहोजसो दक्षिणदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

jātavēdasa , upadiśh'yas'yas'
sthānēs' svatējasā bhāni ।
sahōjasō dak'ṣhiṇadiśh'yas'yas'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

अजिराप्रभव , उपदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।
वैश्वानरस्यापरदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

ajirāp'rabhava , upadiśh'yas'yas'
sthānēs' svatējasā bhāni ।
vaiśh'vānaras'yāparadiśh'yas'yas'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

नर्यापस , उपदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।
पङ्क्तिराघस , उदग्दिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

nar'yāpasa , upadiśh'yas'yas'
sthānēs' svatējasā bhāni ।
pañ'ktirādhasa , udag'diśh'yas'yas'
sthānēs' svatējasā bhāni ।

विसर्पिण , उपदिश्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि । ओं भुर्भुवस्स्वः ।
visar'piṇa , upadiśh'yas'yas'

sthānēs' svatējasā bhāni ।
ōm' bhur'bhuvas'svaḥa ।

दिशो वो मिथुनं मा नो मिथुनं रीद्वम् ॥ ७२ ॥

diśhō vō mithunam' mā nō

mi**th**u**n**agm' rī**d**h'vam ॥ 72 ॥

[१-१९-१] [1-19-1]

दक्षिणपूर्वस्यान्दिशि विसर्पी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ।

dak'ṣhiṇapūr'vas'yān'diśhi vi**sar'**pī **na**rakaḥa ।
tas'mān'na[fp]' **pa**ri**pā**hi ।

दक्षिणाऽपरस्यान्दिश्यविसर्पी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ।

dak'ṣhiṇā (a)paras'yān'diśh'yavi**sar'**pī **na**rakaḥa ।
tas'mān'na[fp]' **pa**ri**pā**hi ।

उत्तरपूर्वस्यान्दिशि विषादी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ।

ut'tarapūr'vas'yān'diśhi vi**ṣhā**dī **na**rakaḥa ।
tas'mān'na[fp]' **pa**ri**pā**hi ।

उत्तरापरस्यान्दिश्यविषादी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ।

आयस्मित्सप्त वासवा , इन्द्रियाणि शतक्रतवित्येते ॥ ७३ ॥

ut'tarāparas'yān'diśh'yavi**ṣhā**dī **na**rakaḥa ।
tas'mān'na[fp]' **pa**ri**pā**hi ।

āyas'mint'sap'ta vāsavā ,

in'driyāṇi śhatak'ra**ta**vit'yēte ॥ 73 ॥

[१-२०-१] [1-20-1]

इन्द्रघोषा वो वसुभिः पुरस्तादुपदधताम् ।

मनोजवसो वः पितृभिर्दक्षिणत , उपदधताम् ।

in'draghōṣhā vō vasubhi[fp]' puras'tādupadadhatām ।
manōjavasō va[fp]' pitṛbhir'dak'ṣhiṇata ,
upadadhatām ।

प्रचेता वो रुद्रैः पश्चादुपदधताम् ।

विश्वकर्मा व , आदित्यैरुत्तरत , उपदधताम् ।

prachētā vō rud'rai[fp]' paśh'chādupadadhatām ।
viśh'vakar'mā va , ādit'yairut'tarata , upadadhatām ।

त्वष्टा वो रूपैरुपरिष्ठादुपदधताम् । संज्ञानं वः पश्चादिति ।

tvash'tā vō rūpairupariṣh'tādupadadhatām ।
sañ'jñānam' va[fp]' paśh'chāditi ।

आदित्यस्सर्वोऽग्निः पृथिव्याम् । वायुरन्तरिक्षे ।

ādit'yas'sar'vō (a)g'ni[fp]' Pṛthiv'yām ।
vāyuran'tarik'shē ।

सूर्यो दिवि । चन्द्रमा दिक्षु ।

sūr'yō divi ।
chan'dramā dik'ṣhu ।

नक्षत्राणि स्वलोके । एवा ह्यैव ।
nak'ṣhat'rāṇis' svaḷokē ।
ēvāh' hyēva ।

एवा ह्यग्ने । एवा हि वायो ।
ēvāh' hyag'nē ।
ēvā hi vāyō ।

एवा हीन्द्र । एवा हि पूषन् । एवा हि देवाः ॥ ७४ ॥
ēvā hiīn'dra ।
ēvā hi pūṣhan'ne ।
ēvā hi dēvā-ḥa ॥ 74 ॥

[१-२१-१] [1-21-1]

आपमापामपः सर्वाः । अस्मादस्मादितोऽमुतः ।
āpamāpāmapas' sar'vāḥa ।
as'mādas'māditō (a)mutaḥa ।

अग्निर्वायुश्च सूर्यश्च । सह सञ्चस्करद्धिया ।
ag'nir'vāyuśh'cha sūr'yaśh'cha ।
saha sañ'chas'karard'dhiyā ।

वाय्वश्वा रश्मिपतयः । मरीच्यात्मानो , अद्रुहः ।
vāy'vaśh'vā raśh'mipatayaḥa ।
marīch'yāt'mānō , ad'ruhaḥa ।

देवीर्भुवनसूवरीः । पुत्रवत्त्वाय मे सुत ।

dēvīr'bhuvanāsūvarī-ḥi ।

put'ravat'tvāya mē suta ।

महानाम्रीर्महामानाः । महसो महसस्वः ॥ ७५ ॥

mahānām'nīr'mahāmānā-ḥa ।

mahasō mahasas'svaḥa ॥ 75 ॥

[१-२१-२] [1-21-2]

देवीः पर्जन्यसूवरीः । पुत्रवत्त्वाय मे सुत ।

dēvī[fp]'par'jan'yaśūvarī-ḥi ।

put'ravat'tvāya mē suta ।

अपाऽश्रुष्णिमपारक्षः । अपाऽश्रुष्णिमपारघम् ।

apā (a)śh'nyuṣh'ṇimapārak'ṣhaḥa ।

apā (a)śh'nyuṣh'ṇimapāragham'm ।

अपाघ्नमपचाऽवर्तिम् । अपदेवीरितो हित ।

apāāgh'rāmapachā (a)var'tim'm ।

apadēviritō hita ।

वज्रन्देवीरजीताश्च । भुवनन्देवसूवरीः ।

vaj'ran'dēvirajītāgeśh'cha ।

bhuvanandēvasūvarī-ḥi ।

आदित्यानदितिन्देवीम् । योनिनोर्ध्वमुदीषत ॥ ७६ ॥

ādit'yāna**di**tin'dēvīm ।

yō**ni**nōrdh'va**mu**dī**ṣ**hata ॥ 76 ॥

[१-२१-३] [1-21-3]

भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।

bhad'raṅ' kar'nēbhiśh' śhrṇuyā**ma** dēvā-ḥa ।

bhad'ram' paśh'yēmāk'ṣhabhir'yaj**at'** rā-ḥa ।

स्थिरैरङ्गैःस्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः ।

sthirairāṅ'gaiīs'tuṣh'tuvāgm'sas'tanū**bhi**ḥi ।

vya**ś**hēma dēva**hi**tañ'yadā**yu**ḥu ।

स्वस्ति न , इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

svas'ti na , in'drō vṛd'dhaśh'ra**vā**-ḥa ।

svas'ti na[fp]' pūṣhā viśh'va**vē**dā-ḥa ।

स्वस्तिनस्ताक्षर्यो , अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ।

svas'tinas'tārk'śhyō , a**ri**ṣh'tanēmiḥi ।

svas'ti nō bṛhas'pa**tir'**dadhātu ।

केतवो , अरुणासश्च । ऋषयो वातरशनाः ।

kētavō , a**ru**ṇāsaśh'cha ।

r**ṣ**hayaō vā**ta**raśhanā-ḥa ।

प्रतिष्ठाः शतधा हि । समाहितासो सहस्रधायसम् ।

pratiṣṭh'ṭhāgm' śhata dhā hi ।

samāhitāsō sahas'radhāyasam ।

शिवा नश्शन्तमा भवन्तु । दिव्या , आप , ओषधयः ।

śhivā naśh'śhan'tamā bhavan'tu ।

div'yā , āpa , ośhadhayaha ।

सुमृडीका सरस्वति । मा ते व्योम संदृशि ॥ ७७ ॥

sumṛḍīkā saras'vati ।

mā tēv'vyōma san'drśhi ॥ 77 ॥

[१-२२-१] [1-22-1]

योऽपां पुष्पं वेद । पुष्पवान्प्रजावान्पशुमान्भवति ।

yō (a)pām' puṣh'pam' vēda ।

puṣh'pavān'prajāvān'paśhumān'bhavati ।

चन्द्रमा वा , अपां पुष्पम् । पुष्पवान्प्रजावान्पशुमान्भवति ।

chan'dramā vā , apām' puṣh'pam'm ।

puṣh'pavān'prajāvān'paśhumān'bhavati ।

य , एवं वेद । योऽपामायतनं वेद ।

ya , evam' vēda ।

yō (a)pāmāyatanam' vēda ।

आयतनवान्भवति । अग्निर्वा , अपामायतनम् ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

ag'nir'vā , apāmāya^{ta}nam ।

आयतनवान्भवति । योऽग्नेरायतनं वेद ॥ ७८ ॥

āya^{ta}navān'bhavati ।

yō (a)g'nērāya^{ta}nam' vēda ॥ 78 ॥

[१-२२-२] [1-22-2]

आयतनवान्भवति । आपो वा , अग्नेरायतनम् ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

āpō vā , ag'nērāya^{ta}nam ।

आयतनवान्भवति । य , एवं वेद ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

ya , ēvam' vēda ।

योऽपामायतनं वेद । आयतनवान्भवति ।

yō (a)pāmāya^{ta}nam' vēda ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

वायुर्वा , अपामायतनम् । आयतनवान्भवति ।

vāyur'vā , apāmāya^{ta}nam ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

यो वायोरायतनं वेद । आयतनवान्भवति ॥ ७९ ॥

yō vāyōrāya^{ta}nam' vē^{da} |

āya^{ta}navān'bhavati || 79 ||

[१-२२-३] [1-22-3]

आपो वै वायोरायतनम् ।

āpō vai vāyōrāya^{ta}nam |

आयतनवान्भवति । य , एवं वेद ।

āya^{ta}navān'bhavati |

ya , ēvaṁ' vē^{da} |

यौऽपामायतनं वेद । आयतनवान्भवति ।

yō (a)pāmāya^{ta}nam' vē^{da} |

āya^{ta}navān'bhavati |

असौ वै तपन्नपामायतनम् । आयतनवान्भवति ।

asau vai ta^{pan}'na^{pā}māya^{ta}nam |

āya^{ta}navān'bhavati |

यौऽमुष्य तपत , आयतनं वेद । आयतनवान्भवति ।

आपो वा , अमुष्य तपत , आयतनम् ॥ ८० ॥

yō (a)muṣh'ya ta^{pa}ta , āya^{ta}nam' vē^{da} |

āya^{ta}navān'bhavati |

āpō vā , a^{mu}ṣh'ya ta^{pa}ta , āya^{ta}nam || 80 ||

[१-२२-४] [1-22-4]

आयतनवान्भवति । य , एवं वेद ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

ya , ēvam' vē^{da} ।

योऽपामायतनं वेद । आयतनवान्भवति ।

yō (a)pāmāya^{ta}nam' vē^{da} ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

चन्द्रमा वा , अपामायतनम् । आयतनवान्भवति ।

chan'dramā vā , apāmāya^{ta}nam ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

यश्चन्द्रमस , आयतनं वेद । आयतनवान्भवति ।

yaśh'chan'dra^{ma}sa , āya^{ta}nam' vē^{da} ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

आपो वै चन्द्रमस , आयतनम् । आयतनवान्भवति ॥ ८१ ॥

āpō vai chan'dra^{ma}sa , āya^{ta}nam ।

āya^{ta}navān'bhavati ॥ 81 ॥

[१-२२-५] [1-22-5]

य , एवं वेद । योऽपामायतनं वेद ।

ya , ēvam' vē^{da} ।

yō (a)pāmāya^{ta}nam' vē^{da} ।

आयतनवान्भवति । नक्षत्राणि वा , अपामायतनम् ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

nak'ṣhat'rāṇi vā , apāmāya^{ta}nam ।

आयतनवान्भवति । यो नक्षत्राणामायतनं वेद ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

yō nak'ṣhat'rāṇāmāya^{ta}nam' vēda ।

आयतनवान्भवति । आपो वै नक्षत्राणामायतनम् ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

āpō vai nak'ṣhat'rāṇāmāya^{ta}nam ।

आयतनवान्भवति । य , एवं वेद ॥ ८२ ॥

āya^{ta}navān'bhavati ।

ya , evam' vēda ॥ 82 ॥

[१-२२-६] [1-22-6]

यौऽपामायतनं वेद । आयतनवान्भवति ।

yō (a)pāmāya^{ta}nam' vēda ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

पर्जन्यो वा , अपामायतनम् । आयतनवान्भवति ।

par'jan'yō vā , apāmāya^{ta}nam ।

āya^{ta}navān'bhavati ।

यः पर्जन्यस्याऽऽयतनं वेद । आयतनवान्भवति ।
ya[fp]’ par’jan’yas’yā (ā)ya^{ta}nam’ vē^{da} ।
āya^{ta}navān’bhavati ।

आपो वै पर्जन्यस्याऽऽयतनम् । आयतनवान्भवति ।
āpō vai par’jan’yas’yā (ā)ya^{ta}nam ।
āya^{ta}navān’bhavati ।

य , एवं वेद । योऽपामायतनं वेद ॥ ८३ ॥
ya , evam’ vē^{da} ।
yō (a)pāmāya^{ta}nam’ vē^{da} ॥ 83 ॥

[१-२२-७] [1-22-7]

आयतनवान्भवति । संवत्सरो वा , अपामायतनम् ।
āya^{ta}navān’bhavati ।
sam’vat’sarō vā , apāmāya^{ta}nam ।

आयतनवान्भवति । यस्संवत्सरस्यायतनं वेद ।
āya^{ta}navān’bhavati ।
yas’sam’vat’saras’yāya^{ta}nam’ vē^{da} ।

आयतनवान्भवति । आपो वै संवत्सरस्याऽऽयतनम् ।
āya^{ta}navān’bhavati ।
āpō vai sam’vat’saras’yā (ā)ya^{ta}nam ।

आयतनवान्भवति । य , एवं वेद ।

āyatānavān'bhavati ।

ya , evam' vēda ।

योऽप्सु नावं प्रतिष्ठितां वेद । प्रत्येव तिष्ठति ॥ ८४ ॥

yō (a)p'su nāvam' pratish'thitām' vēda ।

prat'yēva tish'thati ॥ 84 ॥

[१-२२-८] [1-22-8]

इमे वै लोका , अप्सु प्रतिष्ठिताः । तदेषाऽभ्यनूक्ता ।

imē vai lōkā , ap'sup' pratish'thitā-ḥa ।

tadēṣhā (a)bh'yanūk'tā ।

अपां रसमुदयं सन् । सूर्ये शुक्रं समाभृतम् ।

apāgm' rasamudayam' san'ne ।

sūr'yē śhuk'ragm' samābhr̥tam ।

अपां रसस्य यो रसः । तं वो गृणहाम्युत्तममिति ।

apāgm' rasasya yō rasha ।

taṁ vō gṛṇ'hām'yut'tamamiti ।

इमे वै लोका , अपां रसः । तेषामुष्मिन्नादित्ये समाभृताः ।

imē vai lōkā , apāgm' rasha ।

tē (a)muṣh'min'nādit'yē samābhr̥tā-ḥa ।

जानुदग्नीमुत्तरवेदीङ्खात्वा । अपां पूरयित्वा गुल्फदग्मम् ॥ ८५ ॥

jānudagh'nīmut'taravēdīn'khāt'vā ।

apām' pūrayit'vā gul'phadagh'nam ॥ 85 ॥

[१-२२-९] [1-22-9]

पुष्करपर्णैः पुष्करदण्डैः पुष्करैश्च सङ्स्तीर्य । तस्मिन्विहायसे ।

puṣh'karapar'ṇai[fp]' puṣh'karadaṇḍai[fp]'

puṣh'karaiśh'cha sag'ges'tīr'ya ।

tas'min'vihāyasē ।

अग्निं प्रणीयोपसमाधाय । ब्रम्हवादिनो वदन्ति ।

ag'nim' praṇīyōpasamādhāya ।

bram'havādinō vadan'ti ।

कस्मात्प्रणीतेऽयमग्निश्चीयते । साप्रणीतेऽयमप्सु ह्ययञ्चीयते ।

kas'māāt'praṇītē (a)yamag'niśh'chīyatē ।

sāp'raṇītē (a)yamap'suh' hyayañ'chīyatē ।

असौ भुवनेऽप्यनाहिताग्निरेताः ।

तमभित , एता , अबीष्टका , उपदधाति ।

asau bhuvanē (a)p'yanāhitāg'nirētā-ḥa ।

tamabhiṭa , ētā , abīṣh'takā , upadadhāti ।

अग्निहोत्रे दर्शपूर्णमासयोः । पशुबन्धे चातुर्मास्येषु ॥ ८६ ॥

ag'nihōt'rē dar'śhapūr'ṇamāsayōḥo ।

paśhuban'dhē chātur'mās'yēṣhu ॥ 86 ॥

[१-२२-१०] [1-22-10]

अथौ , आहुः । सर्वेषु यज्ञकृतुष्विति ।

a**thō** , āhuḥu ।

sar'**vē**ṣhu yaj'ñak'**ra**tušh'**vi**ti ।

एतद्ध स्म वा , आहुशशण्डिलाः । कमग्निच्चिनुते ।

ē**tad**'**dhas**' sma vā , āhuśh'**śhaṇ**'**ḍi**lā-ḥa ।

ka**mag**'niñ'**chi**nutē ।

सत्रियमग्निच्चिन्वानः । संवत्सरं प्रत्यक्षेण ।

sa**t**'riya**mag**'niñ'**chin**'vānaḥa ।

sa**m**'vat'**saram**' **prat**'yak'**ṣhē**ṇa ।

कमग्निच्चिनुते । सावित्रमग्निच्चिन्वानः ।

ka**mag**'niñ'**chi**nutē ।

sā**vit**'ra**mag**'niñ'**chin**'vānaḥa ।

अमुमादित्यं प्रत्यक्षेण । कमग्निच्चिनुते ॥ ८७ ॥

a**mu****mā**dit'yam' **prat**'yak'**ṣhē**ṇa ।

ka**mag**'niñ'**chi**nutē ॥ 87 ॥

[१-२२-११] [1-22-11]

नाचिकेतमग्निच्चिन्वानः । प्राणान्प्रत्यक्षेण ।

nā**chikē**ta**mag**'niñ'**chin**'vānaḥa ।

prā**ṇān**'**prat**'yak'**ṣhē**ṇa ।

कमग्निच्चिनुते । चातुर्होत्रियमग्निच्चिन्वानः ।

ka**mag'**niñ'**chi**nutē ।

chātur'hōt'riya**mag'**niñ'**chin'**vānaḥa ।

ब्रम्ह प्रत्यक्षेण । कमग्निच्चिनुते ।

bram'**hap'** prat'yak'**ṣhē**ṇa ।

ka**mag'**niñ'**chi**nutē ।

वैश्वसृजमग्निच्चिन्वानः । शरीरं प्रत्यक्षेण ।

vaiśh'vasṛj**mag'**niñ'**chin'**vānaḥa ।

śharīram' prat'yak'**ṣhē**ṇa ।

कमग्निच्चिनुते । उपानुवाक्यमाशुमग्निच्चिन्वानः ॥ ८८ ॥

ka**mag'**niñ'**chi**nutē ।

upānuvāk'**ya**māśhum**ag'**niñ'**chin'**vānaḥa ॥ 88 ॥

[१-२२-१२] [1-22-12]

इमान्लोकान्प्रत्यक्षेण । कमग्निच्चिनुते ।

imān'lōkān' prat'yak'**ṣhē**ṇa ।

ka**mag'**niñ'**chi**nutē ।

इममारुणकेतुकमग्निच्चिन्वान , इति । य , एवासौ ।

ima**mā**ruṇakētuka**mag'**niñ'**chin'**vāna , iti ।

ya , ēvāsau ।

इतश्चा॒मु॒तश्चा॒ऽव्य॒तीपा॒ती । तमि॒ति ।

itaśh' chāmu^{taśh'}chā (a)v'yatīpā^{tī} |

tami^{ti} |

यो॑ऽग्ने॒र्मि॒थूया वेद॑ । मि॒थु॒नवा॒न्भवति॑ ।

yō (a)g'nēr'mi^{thū}yā vē^{da} |

mithuna^{vān'}bha^{vati} |

आपो॒ वा , अ॒ग्ने॒र्मि॒थूयाः॑ । मि॒थु॒नवा॒न्भवति॑ । य , ए॒वं वेद॑ ॥ ८९ ॥

āpō vā , ag'nēr'mi^{thū}yā-ḥa |

mithuna^{vān'}bha^{vati} |

ya , ēvaṁ' vē^{da} ॥ 89 ॥

[१-२३-१] [1-23-1]

आपो॒ वा , इ॒दमा॑सन्त्सलिलमे॒व । स प्र॒जाप॑तिरेकः पुष्कर॒पर्णे॑ सम॒भवत् ।

āpō vā , ida^{mā}sant'sa^{lila}mē^{va} |

sap' pra^{jā}pa^{ti}rē^{ka}[fp]' puṣh'kara^{par'}ṇē sa^{ma}bhavate |

तस्यान्त॑र्म॒नसि॑ का॒मस्स॑मवर्तत । इ॒दं सृ॑जे॒यमि॒ति ।

tas'yān'tar'ma^{na}si kā^{mas'}sa^{ma}var'tata |

idagm' s^{rjē}yami^{ti} |

तस्मा॒द्यत्पु॑रुषो॒ मन॑सा॒ऽभि॒गच्छ॑ति । तद्वा॒चा व॑दति ।

tas'mād'yat'pu^{ru}ṣhō ma^{na}sā (a)bhi^{gat'}ch^{hati} |

tad'vā^{chā} va^{dati} |

तत्कर्मणा करोति । तदेषाऽभ्यनूक्ता ।

tat'kar'maṇā karōti ।

tadēṣhā (a)bh'yanū'k'tā ।

कामस्तदग्रे समवर्तताधि । मनसो रेतः प्रथमं यदासीत् ॥ ९० ॥

kāmas'tadag'rē samavar'tatādhi ।

manasō rēta[fp]' prathamāñ' yadāsīte ॥ 90 ॥

[१-२३-२] [1-23-2]

सतो बन्धुमसति निरविन्दन् । हृदि प्रतीष्या कवयो मनीषेति ।

satō ban'dhumasati niravin'dan'ne ।

hr̥dip' pratīṣh'yā kavayō manīṣhēti ।

उपैनन्तदुपनमति । यत्कामो भवति ।

upainan'tadupanamati ।

yat'kāmo bhavati ।

य , एवं वेद । स तपोऽतप्यत ।

ya , evaṁ' vēda ।

sa tapō (a)tap'yata ।

स तपस्तप्त्वा । शरीरमधूनुत ।

sa tapas'tap'tvā ।

śharīramadhūnuta ।

तस्य यन्मासमासीत् ।

ततोऽरुणाः केतवो वातरशना , ऋषय , उदतिष्ठन् ॥ ९१ ॥

tas'ya yan' māgm'samāsīte ।

ta^{tō} (a)ruṇā[hk]' kētavō vā^{ta}raśhanā , ṛ^{sha}ya ,
u^{da}tiṣṭh'ṭhan'ne ॥ 91 ॥

[१-२३-३] [1-23-3]

ये नखाः । ते वैखानसाः ।

yē nakhāḥa ।

tē vai^{khā}na^{sā}-ḥa ।

ये वालाः । ते वालखिल्याः ।

yē vālāḥa ।

tē vā^{lakhil}'yā-ḥa ।

यो रसः । सोऽपाम् ।

yō ra^{sa}ḥa ।

sō (a)pām ।

अन्तरतः कूर्म भूतस्य सर्पन्तम् । तमब्रवीत् ।

an'tarata[hk]' kūr'mam' bhūtagm' sar'pan'tam ।

ta^{mab}'ravī-te ।

मम वैत्वङ्मासा । समभूत् ॥ ९२ ॥

mama vai^{tvaṅ}ma^{sā} ।

sa^{ma}bhū-te ॥ 92 ॥

[१-२३-४] [1-23-4]

नेत्यब्रवीत् । पूर्वमेवाहमिहासमिति ।

nēt'yab' ravī-te ।

pūr'vamēvāhamihāsamiti ।

तत्पुरुषस्य पुरुषत्वम् । सहस्रशीर्षा पुरुषः ।

tat'puruṣhas'ya puruṣhat'vam ।

sa sahas'raśhīr'ṣhā puruṣhaḥ ।

सहस्राक्षस्सहस्रपात् । भूत्वोदतिष्ठत् ।

sahas'rāk'ṣhas'sahas'rapā-te ।

bhūt'vōdatiṣṭh'ṭhate ।

तमब्रवीत् । त्वं वै पूर्वसं समभूः ।

tamab' ravī-te ।

tvam' vai pūr'vagm' samabhū-ḥu ।

त्वमिदं पूर्वं कुरुष्वेति । स, इत, आदायापः ॥ ९३ ॥

tvamidam' pūr'vahk' kuruṣh'veti ।

sa , ita , ādāyāpaḥ ॥ 93 ॥

[१-२३-५] [1-23-5]

अञ्जलिना पुरस्तादुपादधात् । एवाह्येवेति ।

añ'jalinā puras'tādupādadhā-te ।

ēvāh'yēvēti ।

तत , आदित्य , उदतिष्ठत् । सा प्राची दिक् ।

tata , ādit'ya , udatiṣṭh'ṭhate ।

sāp' prāchī dike ।

अथारुणः केतुर्दक्षिणत , उपादधात् । एवाह्यम् , इति ।

a^{thā}ruṇa[hk]' kētur'dak'ṣhiṇata , upā^{da}dhā-te ।

ēvāh'yag'na , iti ।

ततो वा , अग्निरुदतिष्ठत् । सा दक्षिणा दिक् ।

tatō vā , ag'nirudatiṣṭh'ṭhate ।

sā dak'ṣhiṇā dike ।

अथारुणः केतुः पश्चादुपादधात् । एवाहि वायो , इति ॥ ९४ ॥

a^{thā}ruṇa[hk]' kētu[fp]' paśh'chādupā^{da}dhā-te ।

ēvāhi vāyō , iti ॥ 94 ॥

[१-२३-६] [1-23-6]

ततो वायुरुदतिष्ठत् । सा प्रतीची दिक् ।

tatō vāyurudatiṣṭh'ṭhate ।

sāp' pratīchī dike ।

अथारुणः केतुरुत्तरत , उपादधात् । एवाहीन्द्रेति ।

a^{thā}ruṇa[hk]' kēturut'tarata , upā^{da}dhā-te ।

ēvāhīn'drēti ।

ततो वा , इन्द्र , उदतिष्ठत् । सोदीची दिक् ।
tatō vā , in'dra , u**da**tiṣh'ṭhate ।
sō**dī**chī dike ।

अथारुणः केतुर्मध्य , उपादधात् । एवाहि पूषन्निति ।
a**thā**ruṇa[hk]' **kē**tur'madh'**ya** , upā**da**dhā-te ।
ēvāhi pū**ṣ**han'**ni**ti ।

ततो वै पूषोदतिष्ठत् । सेयन्दिक् ॥ ९५ ॥
tatō vai pū**ṣ**hō**da**tiṣh'ṭhate ।
sēyan'dike ॥ 95 ॥

[१-२३-७] [1-23-7]

अथारुणः केतुरुपरिष्टादुपादधात् । एवाहि देवा , इति ।
a**thā**ruṇa[hk]' **kē**tu**ru**pa**ri**ṣh'ṭādupā**da**dhā-te ।
ēvāhi dē**vā** , **i**ti ।

ततो देवमनुष्याः पितरः । गन्धर्वाप्सरसश्चोदतिष्ठन् ।
tatō dēvamānu**ṣ**'yā[fp]' pi**ta**raḥa ।
gan'dhar'**vā**p'sa**ra**saśh'**chō**da**ti**ṣh'ṭhan'ne ।

सोर्ध्वा दिक् । या विप्रुषौ विपरापतन् ।
sōrdh'vā dike ।
yā **vi**p'ru**ṣ**hō **vi**pa**rā**patan'ne ।

ताभ्योऽसुरा रक्षांसि पिशाचाश्चोदतिष्ठन् । तस्मात्ते पराभवन् ।
tābh'yō (a)su_rā rak'ṣhāgm'si

piśhāchāśh'chōdatiṣh'than'ne |

tas'māt'tē pa_rābhavan'ne |

विप्रुद्ध्यो हि ते समभवन् । तदेषाऽभ्यनूक्ता ॥ ९६ ॥

vip'rud'bhyō hi tē samabhavan'ne |

tadēṣhā (a)bh'yanū'k'tā || 96 ||

[१-२३-८] [1-23-8]

आपो ह यद्ब्रह्मतीर्गर्भमायन् । दक्षन्दधाना जनयन्तीस्स्वयंभुम् ।

āpō ha yad'br'hatīr'gar'bhamāyan'ne |

dak'ṣhan'dadhānā janayan'tis'svayam'bhum |

तत , इमेऽद्यसृज्यन्त सर्गाः । अद्ध्यो वा , इदं समभूत् ।

tata , imē (a)d'dhya'srj'yan'ta sar'gāḥa |

ad'bhyō vā , idagm'samabhū-te |

तस्मादिदं सर्वं ब्रह्म स्वयंभ्विति ।

तस्मादिदं सर्वं शिथिलमिवाद्भुवमिवाभवत् ।

tas'mādidagm' sar'vam' bram'has' svayam'bhviti |

tas'mādidagm' sar'vagm'

śhiθhilamivād'dhruvamivābhavate |

प्रजापतिर्वाव तत् । आत्मनात्मानं विधाय ।

prajāpatir'vāva tate ।

āt'manāt'mānam' vidhāya ।

तदेवानुप्राविशत् । तद्देवाऽभ्यनूक्ता ॥ ९७ ॥

tadēvānup'rāviśhate ।

tadēṣhā (a)bh'yanūk'tā ॥ 97 ॥

[१-२३-९] [1-23-9]

विधाय लोकान्-न्विधाय भूतानि । विधाय सर्वाः प्रदिशो दिशश्च ।

vidhāya lōkāne vidhāya bhūtāni ।

vidhāya sar'vā[fp]' pradiśhō diśhaśh'cha ।

प्रजापतिः प्रथमजा , ऋतस्य । आत्मनात्मानमभिसंविवेशेति ।

prajāpati[fp]' prathamajā , ṛtas'ya ।

āt'manāt'mānamabhisam'vivēśhēti ।

सर्वमेवेदमास्वा । सर्वमवरुध्य ।

sar'vamēvēdamāp'tvā ।

sar'vamavarud'dhya ।

तदेवानुप्राविशति । य , एवं वेद ॥ ९८ ॥

tadēvānup'raviśhati ।

ya , evam' vēda ॥ 98 ॥

[१-२४-१] [1-24-1]

चतुष्टय्य , आपो गृण्हाति । चत्वारि वा , अपाङ् रूपाणि ।

cha**tuṣh'**ṭay'ya , ā**pō** grṇ'hāti ।

chat'vā**ri** vā , a**pāgm'** rū**pāṇi** ।

मेघो विद्युत् । स्तनयित्नुर्वृष्टिः ।

mē**ghō** vid'yute ।

stanayit'nur'**vṛṣh'**ṭiḥi ।

तान्येवावरुन्धे । आतपति वर्ष्या गृण्हाति ।

tān'yē**vā**va**run'**dhē ।

ā**ta**pa**ti** var'**ṣhya** grṇ'hāti ।

ताः पुरस्तादुपदधाति । एता वै ब्रम्हवर्चस्या , आपः ।

tā[fp]' puras'**tā**du**pa**dadhāti ।

ētā vaib' **bram'**havar'**chas'**yā , ā**pa**ḥa ।

मुखत , एव ब्रम्हवर्चसमवरुन्धे । तस्मान्मुखतो ब्रम्हवर्चसितरः ॥ ९९ ॥

mukha**ta** , ē**vab'** **bram'**havar'**cha**sama**va**run'dhē ।

tas'mā**ān'**mu**kha**tōb' **bram'**havar'**cha**sita**ra**ḥa ॥ 99 ॥

[१-२४-२] [1-24-2]

कूप्या गृण्हाति । ता दक्षिणत , उपदधाति ।

kūp'yā grṇ'hāti ।

tā **dak'**ṣhi**ṇa**ta , u**pa**dadhāti ।

एता वै तेजस्विनीरापः । तेज , एवास्य दक्षिणतो दधाति ।

ētā vai tējas'vinīrāpaḥ ।

tēja , ēvās'ya dak'ṣhiṇatō dadhāti ।

तस्माद्दक्षिणोऽर्धस्तेजस्वितरः । स्थावरा गृण्हाति ।

tas'mād'dak'ṣhiṇō (a)r'dhas'tējas'vitarāḥ ।

sthāvarā grṇ'hāti ।

ताः पश्चादुपदधाति । प्रतिष्ठिता वै स्थावराः ।

tā[fp]' paśh'chādupa dadhāti ।

praṭiṣh'ṭhitā vais' sthāvarā-ḥa ।

पश्चादेव प्रतितिष्ठति । वहन्तीर्गृण्हाति ॥ १०० ॥

paśh'chādēvap' praṭiṣh'ṭhati ।

vaḥan'tir'grṇ'hāti ॥ 100 ॥

[१-२४-३] [1-24-3]

ता , उत्तरत , उपदधाति ।

ओजसा वा , एता वहन्तीरिवोद्गतीरिव , आकूजतीरिव धावन्तीः ।

tā , ut'tarata , upa dadhāti ।

ōjasā vā , etā vaḥan'tirivōd'gatīri va ,

ākūjatīri va dhāvan'tī-ḥi ।

ओज , एवास्योत्तरतो दधाति । तस्मादुत्तरोऽर्ध , ओजस्वितरः ।

ōja , ēvās'yōt'tarātō dadhāti ।

tas'mādut'tarō (a)r'dha , ojas'vitarāḥ ।

संभार्या गृण्हाति । ता मध्य , उपदधाति ।

sam'bhār'yā grṇ'hāti ।

tā madh'ya , upadadhāti ।

इयं वै संभार्याः । अस्यामेव प्रतितिष्ठति ।

iyam' vai sam'bhār'yā-ḥa ।

as'yāmēvap' pratitiṣṭh'ṭhati ।

पल्वल्या गृण्हाति । ता , उपरिष्टादुपादधाति ॥ १०१ ॥

pal'val'yā grṇ'hāti ।

tā , upariṣṭ'ṭādupādadhāti ॥ 101 ॥

[१-२४-४] [1-24-4]

असौ वै पल्वल्याः । अमुष्यामेव प्रतितिष्ठति ।

asau vai pal'val'yā-ḥa ।

amuṣh'yāmēvap' pratitiṣṭh'ṭhati ।

दिक्षूपदधाति । दिक्षु वा , आपः ।

dik'ṣhūpadadhāti ।

dik'ṣhu vā , āpaḥa ।

अन्नं वा , आपः । अन्नो वा , अन्नजायते ।

an'nam' vā , āpaḥa ।

ad'bhyō vā , an'nañ'jāyatē ।

यदेवाञ्चोऽन्नञ्जायते । तद्वरुन्धे ।

ya**dē**vād'bhyō (a)n'**nañ**'jā**ya**tē ।

tada**va**run'dhē ।

तं वा , एतमरुणाः केतवो वातरशना , ऋषयोऽचिन्वन् ।

तस्मादारुणकेतुकः ॥ १०२ ॥

tam' vā , ēta**ma**ruṇā[hk]' **kētavō** vā**ta**raśhanā , ṛ**ṣha**yō

(a)chin'van'ne ।

tas'**mā**dāruṇa**kē**tu**ka**ḥa ॥ 102 ॥

[१-२४-५] [1-24-5]

तदेषाऽभ्यनूक्ता । केतवो , अरुणासश्च ।

tadē**ṣhā** (a)bh'yanū**ūk**'tā ।

kētavō , a**ru**ṇāsaśh'cha ।

ऋषयो वातरशनाः । प्रतिष्ठां शतधाहि ।

ṛṣhayō vā**ta**raśhanā-ḥa ।

prati**ṣh**'ṭhāgm' śha**ta****dhā**hi ।

समाहितासो सहस्रधायसमिति । शतशश्चैव सहस्रशश्च प्रतिष्ठति ।

sa**mā****hi**tāsō sahas'**ra**dhā**ya**sa**mi**ti ।

śha**ta****śha**śh'**chai**va sahas'**ra**śhaśh'**chap**' pra**ti**ṣh'ṭhati ।

य , एतमग्निच्चिनुते । य , उचैनमेवं वेद ॥ १०३ ॥

ya , ēta**mag**'niñ'**chi**nu**tē** ।

ya , **u**chaina**mē**vaṁ' vē**da** ॥ 103 ॥

[१-२५-१] [1-25-1]

जानुदग्नीमुत्तरवेदीञ्चात्वा । अपां पूरयति ।

jānudagh'nīmut'taravēdīn'khāt'vā ।
apām' pūrayati ।

अपां सर्वत्वाय । पुष्करपर्णं रुक्मं पुरुषमित्युपदधाति ।

apāgm' sar'vat'vāya ।
puṣh'karapar'ṇagm' ruk'mam'
puruṣhamit'yupadadhāti ।

तपो वै पुष्करपर्णम् । सत्यं रुक्मः ।

tapō vai puṣh'karapar'ṇam ।
sat'yagm' ruk'maḥa ।

अमृतं पुरुषः । एतावद्वावास्ति ।

amṛtam' puruṣhaḥa ।
ētāvad'vāvāas'ti ।

यावदेतत् । यावदेवास्ति ॥ १०४ ॥

yāvādētate ।
yāvādēvās'ti ॥ 104 ॥

[१-२५-२] [1-25-2]

तद्वरुन्धे । कूर्ममुपदधाति ।

tadavarun'dhē ।
kūr'mamupadadhāti ।

अपामेव मेघमवरुन्धे । अथो॑ स्वर्गस्य॑ लो॒कस्य॑ सम॑ष्ट्यै ।

apāmēva mēdhama^{va}run'dhē ।

athō^{ōs'} svar'gas'^{ya} lōkas'^{ya} samash'tyai ।

आप॑मापा॒मप॑स्सर्वाः॑ । अ॒स्माद॑स्मादि॒तोऽमु॑तः ।

āpamāpāmapas'sar'vā^āḥa ।

as'mādas'mādi^{tō} (a)mutaḥa ।

अ॒ग्निर्वा॑युश्च॒ सूर्य॑श्च । स॒हस्र॑ञ्चस्कर॒द्धिया॑ , इति॑ ।

ag'nir'vāyuśh'cha sūr'^{yaśh'}cha ।

sa^{ha}sañ'chas'karard'^{dhi}yā , iti ।

वा॒य्वश्चा॑ रश्मि॒पत॑यः । लो॒कं पृ॑णच्छि॒द्रं पृ॑ण ॥ १०५ ॥

vāy'vaśh'^{vā} raśh'mipa^{ta}yaḥa ।

lōkam' Pr̥ṇat'chhid'ram' Pr̥ṇa ॥ 105 ॥

[१-२५-३] [1-25-3]

यास्ति॒स्रः पर॑म॒जाः । इ॒न्द्रघो॑षा वो॒ वसु॑भिरे॒वाह्ये॒वेति॑ ।

yās'tis'ra[fp]'^{pa}ramajā-ḥa ।

in'draghōṣhā vō va^{su}bhirevāh'^{ye}vēti ।

पञ्च॒चित॑य , उप॑दधाति । पाङ्गोऽग्निः ।

pañ'chachita^{ya} , upadadhāti ।

pān'ktō (a)g'niḥi ।

यावानेवाग्निः । तच्चिनुते ।

yāvānēvāg'nihi ।

tañ'chinutē ।

लोकंपृणया द्वितीयामुपदधाति । पञ्चपदा वै विराट् ।

lōkam'praṇayād' dviṭiyāmuṣadadhāti ।

pañ'chapadā vai virāṭe ।

तस्या वा , इयं पादः । अन्तरिक्षं पादः ।

tas'yā vā , iyam' pādaḥ ।

an'tarik'sham' pādaḥ ।

द्यौः पादः । दिशः पादः ।

dyau[fp]' pādaḥ ।

diśha[fp]' pādaḥ ।

पुरोरजाः पादः । विराज्येव प्रतितिष्ठति ।

parōrajā[fp]' pādaḥ ।

virāj'yēvap' pratitiṣṭhati ।

य , एतमग्निच्चिनुते । य , उ चैनमेवं वेद ॥ १०६ ॥

ya , etamagnichhinutē ।

ya , u chainamēvaṃ' vēda ॥ 106 ॥

[१-२६-१] [1-26-1]

अग्निं प्रणीयौपसमाधाय । तमभित् , एता , अबीष्टका , उपदधाति ।

ag'nim' praṇīyōpasamādhāya ।

tama**bhi**ta , ētā , abīṣh'**ṭa**kā , upadadhāti ।

अग्निहोत्रे दर्शपूर्णमासयोः । पशुबन्धे चातुर्मास्येषु ।

ag'nihōt'rē dar'shapūr'ṇamāsayōōho ।

paśhuban'dhē chātur'mās'yēṣhu ।

अथौ , आहुः । सर्वेषु यज्ञक्रतुष्विति ।

a**thō** , āhuḥ ।

sar'**vē**ṣhu yaj'ñak'ratuṣh'vi**ti** ।

अथ हस्माहारुणस्स्वायंभुवः । सावित्रस्सर्वोऽग्निरित्यननुषङ्गं मन्यामहे ।

a**tha** has'māhāruṇas'**svā**yam'bhu**va**ḥa ।

sāvit'ras'sar'**vō** (a)g'nirit'yananuṣhaṅ'gam'
man'yāmahē ।

नाना वा , एतेषां वीर्याणि । कमग्निञ्चिनुते ॥ १०७ ॥

nānā vā , ēteṣhā**ām**'vīr'yāṇi ।

ka**mag**'niñ'**chi**nutē ॥ 107 ॥

[१-२६-२] [1-26-2]

सत्रियमग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

sat'riyamag'niñ'**chin**'vānaḥa ।

ka**mag**'niñ'**chi**nutē ।

सावित्रमग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

sāvit'ramag'niñ'chin'vānaḥa ।
kamag'niñ'chinutē ।

नाचिकेतमग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

nāchikētamag'niñ'chin'vānaḥa ।
kamag'niñ'chinutē ।

चातुर्होत्रियमग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

chātur'hōt'riyamag'niñ'chin'vānaḥa ।
kamag'niñ'chinutē ।

वैश्वसृजमग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ॥ १०८ ॥

vaiśh'vasṛjamag'niñ'chin'vānaḥa ।
kamag'niñ'chinutē ॥ 108 ॥

[१-२६-३] [1-26-3]

उपानुवाक्यमाशुमग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

upānuvāk'yamāśhumag'niñ'chin'vānaḥa ।
kamag'niñ'chinutē ।

इममारुणकेतुकमग्निञ्चिन्वान , इति । वृषा वा , अग्निः ।

imamārunakētukamag'niñ'chin'vāna , iti ।
vṛṣhā vā , ag'niḥi ।

वृषाणौ सङ्स्फालयेत् । हन्येतास्य यज्ञः ।

vr̥shāṇau sag'ges'phālayē-te ।

han'yētās'ya yaj'ñaha ।

तस्मान्नानुषज्यः । सोत्तरवेदिषु क्रतुषु चिन्वीत ।

tas'mān'nānuṣhaj'yaha ।

sōt'taravēdiṣhuk' kratuṣhu chin'vīta ।

उत्तरवेद्याङ् ह्यग्निश्चीयते । प्रजाकामश्चिन्वीत ॥ १०९ ॥

ut'taravēd'yāgeh' hyag'niśh'chīyatē ।

prajākāmaśh'chin'vīta ॥ 109 ॥

[१-२६-४] [1-26-4]

प्राजापत्यो वा , एषोऽग्निः । प्राजापत्याः प्रजाः ।

prājāpat'yō vā , eṣhō (a)g'niḥi ।

prājāpat'yā[fp]' prajā-ḥa ।

प्रजावान्भवति । य , एवं वेद ।

prajāvān'bhavati ।

ya , evaṁ' vēda ।

पशुकामश्चिन्वीत । संज्ञानं वा , एतत्पशूनाम् ।

paśhukāmaśh'chin'vīta ।

sañ'jñānam' vā , etat'paśhūnām ।

यदापः । पशूनामेव संज्ञानेऽग्निञ्चिनुते ।

yadāpaḥa ।

paśhūnāmēva sañ'jñānē (a)g'niñ'chinutē ।

पशुमान्भवति । य , एवं वेद ॥ ११० ॥

paśhumān'bhavati ।

ya , evam' vēda ॥ 110 ॥

[१-२६-५] [1-26-5]

वृष्टिकामश्चिन्वीत । आपो वै वृष्टिः ।

vṛṣh'tikāmaś'chin'vīta ।

āpō vai vṛṣh'tiḥi ।

पर्जन्यो वर्षुको भवति । य , एवं वेद ।

par'jan'yō var'shukō bhavati ।

ya , evam' vēda ।

आमयावी चिन्वीत । आपो वै भेषजम् ।

āmayāvī chin'vīta ।

āpō vai bhēṣhajam ।

भेषजमेवास्मै करोति । सर्वमायुरेति ।

bhēṣhajamēvās'mai karōti ।

sar'vamāyurēti ।

अभिचर॑श्चिन्वीत । वज्रो वा , आपः ॥ १११ ॥

abhi¹charag'geśh'chin'vīta ।

vaj'rō vā , āpaḥa ॥ 111 ॥

[१-२६-६] [1-26-6]

वज्रमेव भ्रातृव्येभ्यः प्रहरति । स्तृणुत , एनम् ।

vaj'ramēvab' bhrātrv'yēbh'ya[fp]' pra¹harati ।

strṇu¹ta , ēnam ।

तेजस्कामो यशस्कामः । ब्रह्मवर्चसकामस्स्वर्गकामश्चिन्वीत ।

tējas'kā¹mō yaśhas'kāmaḥa ।

bram'havar'chasa¹kāmas'svar'gaka¹maśh'chin'vīta ।

एतावद्वा वास्ति । यावदेतत् ।

ētāvad'vā vā¹ās'ti ।

yā¹vadē¹tate ।

यावदेवास्ति । तदवरुन्धे ।

yā¹vadēvās'ti ।

tada¹varun'dhē ।

तस्यैतद्व्रतम् । वर्षति न धावेत् ॥ ११२ ॥

tas'yaitad'vratam ।

var'sha¹ti na dhāvē¹-te ॥ 112 ॥

[१-२६-७] [1-26-7]

अमृतं वा , आपः । अमृतस्यानन्तरित्यै ।

amṛtam' vā , āpaḥa ।

amṛtas'yānan'tarit'yai ।

नाप्सु मूत्रपुरीषङ्कुर्यात् । न निष्ठीवेत् ।

nāp'su mūt'rapurīṣhaṅ'kur'yā-te ।

na niṣh'thīvē-te ।

न विवसनस्त्रायात् । गुह्यो वा , एषोऽग्निः ।

na vivasanas'snāyā-te ।

guh'yō vā , eṣhō (a)g'niḥi ।

एतस्याग्नेरनतिदाहाय । न पुष्करपर्णानि हिरण्यं वाऽधितिष्ठेत् ।

ētas'yāg'nēranatidāhāya ।

na puṣh'karapar'nāni hirāṇ'yam' vā (a)dhitīṣh'thēte ।

एतस्याग्नेरनभ्यारोहाय । न कूर्मस्याश्रीयात् ।

ētas'yāg'nēranabh'yārōhāya ।

na kūr'mas'yāśh'nīyā-te ।

नोदकस्याघातुकान्येनमोदकानि भवन्ति । अघातुका , आपः ।

nōdakas'yāghātukānyēnamōdakāni bhavan'ti ।

aghātukā , āpaḥa ।

य , एतमग्निञ्चिनुते । य , उचैनमेवं वेद ॥ ११३ ॥

ya , ētamag'niñ'chinutē ।

ya , uchainamēvañ' vēda ॥ 113 ॥

[१-२७-१] [1-27-1]

इमानुकं भुवना सीषधेम । इन्द्रश्च विश्वे च देवाः ।

imānukam' bhuvanā siṣhadhēma ।

in'draśh'cha viśh'vē cha dēvā-ḥa ।

यज्ञञ्च नस्तन्वञ्च प्रजाञ्च । आदित्यैरिन्द्रस्सह सीषधातु ।

yaj'ñañ'cha nas'tan'vañ'chap' prajāñ'cha ।

ādit'yairin'dras'saha siṣhadhātu ।

आदित्यैरिन्द्रस्सगणो मरुद्भिः । अस्माकं भूत्वविता तनूनाम् ।

ādit'yairin'dras'sagaṇō marud'bhiḥi ।

as'mākam' bhūt'vavitā tanūnām ।

आप्लवस्व प्रप्लवस्व । आण्डी भव ज मा मुहुः ।

āp'lavas'vap' prap'lavas'va ।

āṇ'dī bhava ja mā muhuḥu ।

सुखादीन्दुःखनिधनाम् । प्रतिमुञ्चस्व स्वां पुरम् ॥ ११४ ॥

sukhādīnduḥkhanidhanām ।

pratimuñ'chas'vas' svām' puram ॥ 114 ॥

[१-२७-२] [1-27-2]

मरीचयस्स्वायंभुवाः । ये शरीराण्यकल्पयन् ।

ma^{ri}chayas'svāyam'^{bhu}vā-ḥa ।

yē ^{śha}rīrāṇ'^{ya}kal'payan'ne ।

ते ते देहङ्कल्पयन्तु । मा च ते ख्या स्म तीरिषत् ।

tē ^{tē} ^{dē}haṅ'^{kal}'payan'tu ।

mā ^{cha} ^{tē}k' khyās' ^{sma} tīriṣhate ।

उत्तिष्ठत मा स्वप्त । अग्निमिच्छध्वं भारताः ।

ut'^{ti}ṣh'^{ṭha}ta mā's' ^{svap}'ta ।

ag'ⁿⁱmit'^{ch}hadh'^{vam}' bhā^{ra}tā-ḥa ।

राज्ञस्सोमस्य तृप्तासः । सूर्येण सयुजौषसः ।

rāj'^{ñas}'sō^{mas}'ya ^{tṛp}'tā^{sa}ḥa ।

sūr'^{yē}ṇa ^{sayu}jōṣhasaḥa ।

युवा सुवासाः । अष्टाचक्रा नवद्वारा ॥ ११५ ॥

yu^{vā} ^{su}vāsā^āḥa ।

aṣh'^{ṭa}^{chak}'rā na^{vad}'vārā ॥ 115 ॥

[१-२७-३] [1-27-3]

देवानां पूरयोध्या । तस्या हिरण्मयः कोशः ।

^{dē}vānām' pū^{ra}yōdh'yā ।

tas'yā^{gm}' hiraṇ'^{ma}ya[hk]' ^{kō}śhaḥa ।

स्वर्गो लोको ज्योतिषाऽऽवृतः । यो वै तां ब्रह्मणो वेद ।

svar'gō lōkōj' jyōtiṣhā (ā)vṛtaḥa ।

yō vai tāām' bram'haṇō vēda ।

अमृतैनाऽऽवृतां पुरीम् । तस्मै ब्रह्म च ब्रह्मा च ।

amṛtēnā (ā)vṛtām' purīm ।

tas'mai'ib' bram'ha chab' bram'hā cha ।

आयुः कीर्तिं प्रजान्दुः । विभ्राजमानां हरिणीम् ।

āyu[hk]' kīr'tim' prajān'daduḥu ।

vibh'rājamānāgm' harinīm ।

यशसा संपरिवृताम् । पुरं हिरण्मयीं ब्रह्मा ॥ ११६ ॥

yaśhasā sam'parivṛtām ।

puragm' hiraṇ'mayīm' bram'hā ॥ 116 ॥

[१-२७-४] [1-27-4]

विवेशाऽपराजिता । परादेत्यज्यामयी ।

vivēśhā (a)parājitā ।

parānēt'yaj'yāmayī ।

परादेत्यनाशकी । इह चामुत्र चान्वेति ।

parānēt'yanāśhakī ।

iha chāmut'ra chān'vēti ।

विद्वान्दैवासुरानुभयान् । यत्कुमारी मन्द्रयते ।

vid'vān'dēvāsura**nu**bhayā-ne ।
yat'ku**mā**rī man'drayatē ।

यद्योषिद्यत्पतिव्रता॥ अरिष्टं यत्किञ्च क्रियते॥

yad'yōṣhid'yat'**pa**tiv'ratāā ।
a**ri**ṣh'ṭaṅ' yat'kiṅ'**chak**' kriyatēē ।

अग्निस्तदनुवेधति । अश्रुतासश्रुतासश्च ॥ ११७ ॥

ag'nis'tada**nu**vēdhati ।
aśhr'**tā**saśh'**śhr**tāsaśh'cha ॥ 117 ॥

[१-२७-५] [1-27-5]

यज्वानो येऽप्ययज्वनः । स्वर्यन्तो नापेक्षन्ते ।

yaj'vānō yē (a)p'**ya**yaj'va**na**ḥa ।
s**var**'yan'tō nāpē**ek**'ṣhan'tē ।

इन्द्रमग्निञ्च ये विदुः । सिकता , इव संयन्ति ।

in'dra**mag**'niṅ'**cha** yē viduḥu ।
si**ka**tā , iva saṅ'yan'ti ।

रश्मिभिस्समुदीरिताः । अस्माल्लोकादमुष्माच्च ।

raśh'mi**bhis**'sambu**dī**ri-tā-ḥa ।
as'māl'lōkā**da**muṣh'māt'cha ।

ऋषिभिरदात्पृश्निभिः । अपेत वीत वि च सर्पतातः ।

r̥sh**hi**radāt' p̥r̥sh'ni**bhi**hi ।
apē**ta** vī**ta** vi **cha** sar'patā**ta**ḥa ।

येऽत्र स्थ पुराणा ये च नूतनाः । अहोभिरद्विरक्तुभिर्व्यक्तम् ॥ ११८ ॥

yē (a)t'**ras**' stha **pu**rānā yē **cha** nū**ta**nā-ḥa ।
a**hō**bhi**rad**'bhi**rak**'tu**bir**'**vyak**'tam ॥ 118 ॥

[१-२७-६] [1-27-6]

यमो ददात्ववसानमस्मै । नृ मुणन्तु नृ पात्वर्यः ।

ya**mō** **dadāt**'vava**sāna**mas'mai ।
n̥r **mu**ṇan'tu n̥r **pāt**'var'**ya**ḥa ।

अकृष्टा ये च कृष्टजाः । कुमारीषु कनीनीषु ।

ak̥r̥sh'tā yē **cha** k̥r̥sh'tā**jā**-ḥa ।
ku**mārī**ṣhu ka**nīnī**ṣhu ।

जारिणीषु च ये हिताः । रेतःपीता , आण्डपीताः ।

jāri**nī**ṣhu **cha** yē **hi**tā-ḥa ।
rē**ta**[**fp**]'pī**tā** , āṇ'**da**pī**tā**-ḥa ।

अङ्गरिषु च ये हुताः । उभयान्पुत्रपौत्रकान् ।

aṅ'**gā**rēṣhu **cha** yē **hu**tā-ḥa ।
u**bhayā**ā**n**'put'**ra**paut'**ra**kā-ne ।

युवेऽहं यमराजगान् । शतमिन्नु शरदः ॥ ११९ ॥

yuvē (a)hañ' yamarājagā-ne ।
śhatamin'nu śharadaḥa ॥ 119 ॥

[१-२७-७] [1-27-7]

अदो यद्ब्रम्ह विलबम् । पितृणाञ्च यमस्य च ।

adō yad'bram'ha vilabam ।
pitṛṇāñ'cha yamas'ya cha ।

वरुणस्याश्विनोरग्रेः । मरुताञ्च विहायसाम् ।

varuṇas'yāśh'vinōrag'nē-ḥe ।
marutāñ'cha vihāyasām ।

कामप्रयवणं मे , अस्तु । स ह्यैवास्मि सनातनः ।

kāmap'rayavaṇam' mē , as'tu ।
sah' hyēvās'mi sanātanaḥa ।

इति नाको ब्रम्हिश्रवो रायो धनम् । पुत्रानापौ देवीरिहाहिता ॥ १२० ॥

iti nākōb' bram'hiśh'ra vō rāyō dhanam ।
put'rānāpō dēvirihāhitā ॥ 120 ॥

[१-२८-१] [1-28-1]

विशीर्ष्णीं गृध्रशीर्ष्णीञ्च । अपेतौ निर्ऋतिश्च हथः ।

viśhīrṣhṇī' ṣhṇīñ' grdh'raśhīr'ṣhṇīñ'cha ।
apētō nir'ṛtigm' hathaḥa ।

परिबाधञ् श्वेतकुक्षम् । निजङ्घं शबलोदरम् ।
paribādhag'geśh' śhvētakuk'śham ।
nijañ'ghagm' śhabalōdarām ।

स तान्-वाच्यायया सह । अग्ने नाशय संदृशः ।
sa tā-nevāch'yāyā saha ।
ag'nē nāśhaya san'drśhaḥa ।

ईर्ष्यासूये बुभुक्षाम् । मन्युं कृत्याञ्च दीधिरे ।
īr'śhyāsūyē bubhuk'śhām ।
man'yuñ' kṛt'yāñ'cha dīdhirē ।

रथेन किञ्शुकावता । अग्ने नाशय संदृशः ॥ १२१ ॥
ra^{thē}na kigm'śhukāvatā ।
ag'nē nāśhaya san'drśhaḥa ॥ 121 ॥

[१-२९-१] [1-29-1]

पर्जन्याय प्रगायत । दिवस्पुत्राय मीढुषे ॥
par'jan'yāyap' pragāyata ।
divas'put'rāya mīdhuṣhē ॥

स नो यवसमिच्छतु । इदं वचः पर्जन्याय स्वराजे ॥
sa nō yavasamit'chhatu ।
idam' vac[fp]' par'jan'yāyas' svarājē ॥

हृदो , अस्त्वन्तरन्तद्युयोत । मयोभूर्वातो विश्वकृष्टयस्सन्त्वस्मे ।

hr̥dō , as'tvan'ta^{ra}n'tad'yuyōta ।

mayōbhūr'vātō viśh'va^{kr̥ṣh}'ṭayas'san'tvas'mē ।

सुपिप्पला , ओषधीर्देवगौपाः । यो गर्भमोषधीनाम् ।

supip'palā , ośhadhīr'dēvagōpā-ḥa ।

yō gar'bhamōśhadhīnām ।

गवाङ्कृणोत्यर्वताम् । पर्जन्यः पुरुषीणाम् ॥ १२२ ॥

gavā^{ān}'^{kr̥ṇ}ōt'yar'vatām ।

par'jan'yafp]' pu^{ru}ṣhīnā^{ām} ॥ 122 ॥

[१-३०-१] [1-30-1]

पुनर्माँमैत्विन्द्रियम् । पुनरायुः पुनर्भगः ।

pu^{nar}'mā^{mait}'vin'^{dri}yam ।

pu^{nar}rā^{yu}[fp]' pu^{nar}'bhagaḥa ।

पुनर्ब्राम्हणमैतु मा । पुनर्द्रविणमैतु मा ।

pu^{nar}'brām'^{ha}ṇamaitu mā ।

pu^{nar}'dra^{vi}ṇamaitu mā ।

यन्मेऽद्य रेतः पृथिवीमस्कान् । यदोषधीरप्यसरद्यदापः ।

yan'mē (a)d'ya rē^{ta}[fp]' pṛ^{thi}vīmas'kā^{ne} ।

yadōśhadhī^{rap}'ya^{sa}rad'yadā^{pa}ḥa ।

इदन्तत्पुनराददे । दीर्घायुत्वाय वर्चसे ।

idan'tat'pu**na**rā**da**dē ।

dīr'ghāyut'tvāya var'**cha**sē ।

यन्मे रेतः प्रसिच्यते । यन्म , आजायते पुनः ।

yan'mē rēta[fp]'pra**sich**'yatē ।

yan'ma , ājāyatē pu**na**ḥa ।

तेन माममृतङ्कुरु । तेन सुप्रजसङ्कुरु ॥ १२३ ॥

tēna māmamṛ**ta**n'kuru ।

tēna sup'**raja**saṅ'kuru ॥ 123 ॥

[१-३१-१] [1-31-1]

अद्भ्यस्तिरोधाऽजायत । तव वैश्रवणस्सदा ।

ad'bhyas'ti**rō**dhā (a)**jā**yata ।

ta**va** vaiśh'ra**va**ṇas'**sa**dā ।

तिरोधेहि सपत्नान्न । ये , अपोऽश्नन्ति केचनः ।

ti**rō**dhēhi sa**pat**'nān'**na**ḥa ।

yē , apō (a)**śh**'nan'**ti** kēchana ।

त्वाष्ट्रीं मायां वैश्रवणः । रथं सहस्रवन्धुरम् ।

tvāśh'trīm' māyām' vai**īśh**'ra**va**ṇaḥa ।

ratha**gm**' sahas'ra**van**'**dhu**ram ।

पुरुश्चक्रः सहस्राश्वम् । आस्थाययाहि नो बलिम् ।

puruśh'chak'ragm' sahas'rāsh'vam ।

ās'thāyāyāhi nō balim ।

यस्मै भूतानि बलिमावहन्ति । धनङ्गावो हस्तिहिरण्यमश्वान् ॥ १२४ ॥

yas'mai bhūtāni balimāvahan'ti ।

dhanan'gāvō has'tihiraṇya'maśh'vāne ॥ 124 ॥

[१-३१-२] [1-31-2]

असाम सुमतौ यज्ञियस्य । श्रियं बिभ्रतोऽन्नमुखीं विराजम् ।

asāma sumatau yaj'ñiyas'ya ।

śhriyam' bibh'ratō (a)n'namukhīm' virājam'm ।

सुदर्शने च क्रौञ्चे च । मैनागे च महागिरौ ।

sudar'shanē chak'krauñ'chē cha ।

maināgē cha mahāgiraui ।

शतद्वाटारगमन्ता । संहार्यन्नगरं तव ।

śhatad'vāt'ṭāragaman'tā ।

sagm'hār'yan'nagan'tava ।

इति मन्त्राः । कल्पोऽत , ऊर्ध्वम् ।

iti man'trāḥa ।

kal'pō (a)ta , ūrdh'vam ।

यदि बलिः हरेत् । हिरण्यनाभये वितुदये कौबेरायाय बलिः ॥ १२५ ॥

yadi ba**li**gm' harēte |

hiraṇ'yānābhayē vitu**dayē**

kaubērāyāyam' ba**li**hi || 125 ||

[१-३१-३] [1-31-3]

सर्वभूताधिपतये नम , इति । अथ बलिः हत्वोपतिष्ठेत ।

sar'vabhūtādhipatayē **na**ma , **i**ti |

atha ba**li**gm' hṛt'vō**pa**tiṣh'**ṭhē**ta |

क्षत्तं क्षत्तं वैश्रवणः । ब्राम्हणा वयस्मः ।

kṣhat'traṇ' **kṣhat'**tram' vai**iśh'**ra**va**ṇaḥa |

brām'ha**nā** va**yag'**ges'maḥa |

नमस्ते , अस्तु मा मा हिंसीः । अस्मात्प्रविश्यान्नमद्धीति ।

na**mas'**tē , as'tu mā **mā** higm'sī-ḥi |

as'māt'praviśh'yān'**na**mad'**dhī**ti |

अथ तमग्निमादधीत । यस्मिन्नेतत्कर्म प्रयुञ्जीत ।

atha ta**ma**g'ni**mā**da**dhī**ta |

yas'min'nētat'kar'map' **pra**yuñ'**jī**ta |

तिरोधा भूः । तिरोधा भुवः ॥ १२६ ॥

tirō**dhā** bhū-ḥu |

tirō**dhā** bhuvāḥa || 126 ||

[१-३१-४] [1-31-4]

तिरोधास्वः । तिरोधा भूर्भुवस्वः ।

tirōdhās'svaḥa ।

tirōdhā bhūr'bhuvās'svaḥa ।

सर्वेषां लोकानामाधिपत्ये सीदेति । अथ तमग्निमिन्धीत ।

sar'veṣhām' lōkānāmādhipat'yē sīdēti ।

atha tamag'nimin'dhīta ।

यस्मिन्नेतत्कर्म प्रयुञ्जीत । तिरोधा भूस्वाहा ।

yas'min'nētat'kar'map' prayuñ'jīta ।

tirōdhā bhūs'svāhā ।

तिरोधा भुवस्वाहा । तिरोधा स्वस्वाहा ।

tirōdhā bhuvās'svāhā ।

tirōdhās' svas'svāhā ।

तिरोधा भूर्भुवस्वस्वाहा ।

यस्मिन्नस्य काले सर्वा , आहुतीर्हुता भवेयुः ॥ १२७ ॥

tirōdhā bhūr'bhuvās'svas'svāhā ।

yas'min'nas'ya kālē sar'vā ,

āhutīr'hutā bhavēyuhu ॥ 127 ॥

[१-३१-५] [1-31-5]

अपि ब्राम्हणमुखीनाः । तस्मिन्नन्हः काले प्रयुञ्जीत ।

apib' brām'haṇamukhīnā-ḥa ।

tas'min'nan'ha[hk]' kālēp' prayuñ'jīta ।

परस्सुप्तजनाद्वेपि । मास्म प्रमाद्यन्तमाध्यापयेत् ।

pa^{ras'}sup'tajanād'vēpi ।

mās'map' pramād'yan'tamādh'yāpayē-te ।

सर्वार्थाः सिद्ध्यन्ते । य , एवं वेद ।

sar'vār'thā^{ās'}sid'dhyan'tē ।

ya , ēvaṁ' vēda ।

क्षुध्यन्निदमजानताम् । सर्वार्था न सिद्ध्यन्ते ।

kṣhudh'yan'ni^{da}majānatām ।

sar'vār'thā ^{na}sid'dhyan'tē ।

यस्तै विघातुको भ्राता । ममान्तर्हृदये श्रितः ॥ १२८ ॥

yas'tē vighā^{tu}kōb' bhrātā ।

mamān'tar'hṛdayēśh' śhritaḥa ॥ 128 ॥

[१-३१-६] [1-31-6]

तस्मा , इममग्रपिण्डञ्जुहोमि । समेऽर्थान्मा विवधीत् ।

tas'mā , imamag'rapin'dañ'juhōmi ।

samē^{(a)r'}thān'mā vivadhī-te ।

मयि स्वाहा । राजाधिराजाय प्रसह्यसाहिने ।

mayis' svāhā ।

rājādhirājāyap' prasah'yasāhinē ।

नमो वयं वैश्रवणाय कुर्महे । स मे कामान्कामकामाय मह्यम् ।

namō vayan' vaiśh'ravaṇāya kur'mahē ।

sa mē kāmān'kāmakāmāya mah'yam'm ।

कामेश्वरो वैश्रवणो ददातु । कुबेराय वैश्रवणाय ।

kāmēśh'varō vaiśh'ravaṇō dadātu ।

kubērāya vaiśh'ravaṇāya ।

महाराजाय नमः । केतवो , अरुणासश्च ।

mahārājāya namaḥa ।

kētavō , aruṇāsaśh'cha ।

ऋषयो वातरशनाः । प्रतिष्ठां शतधा हि ।

ṛṣhayō vātarashanā-ḥa ।

pratīṣh'thāgm' śhata dhā hi ।

समाहितासो सहस्रधायसम् । शिवा नशशन्तमा भवन्तु ।

samāhitāsō sahas'radhāyasam ।

śhivā naśh'shan'tamā bhavan'tu ।

दिव्या , आप , ओषधयः । सुमृडीका सरस्वति ।

div'yā , āpa , ośhadhayaḥa ।

sumṛḍīkā saras'vati ।

मा ते व्योम संदृशि ॥ १२९ ॥

mā tēv' vyōma san'dr'shi ॥ 129 ॥

[१-३२-१] [1-32-1]

संवत्सरमेतद्व्रतञ्चरेत् । द्वौ वा मासौ ।

saṁ'vat'saramē'tad'vra'taṅ'charē-te ।

dvau vā māsau ।

नियमस्समासेन । तस्मिन्नियमविशेषाः ।

niyamas'samāseṇa ।

tas'min'niyamaviśhēṣhā-ḥa ।

त्रिषवणमुदकौपस्पर्शी । चतुर्थकालपानभक्तस्स्यात् ।

triṣhavaṇamudakōpas'par'shī ।

chatur'thakālapānabhak'tas'syā-te ।

अहरहर्वा भैक्षमश्नीयात् । औदुम्बरीभिः समिद्धिरग्निं परिचरेत् ।

aharahar'vā bhaik'shamāsh'nīyā-te ।

audum'barībhis' samid'bhirag'nim'pari'charē-te ।

पुनर्मा मैत्विन्द्रियमित्येतेनाऽनुवाकेन ।

उद्धृतपरिपूताभिरद्भिः कार्यङ्कुर्वीत ॥ १३० ॥

punar'mā mait'tvin'driyamit'yētēnā (a)nuvākēna ।

ud'dhṛtaparipūtābhirad'bhi[hk]'

kār'yaṅ'kur'vīta ॥ 130 ॥

[१-३२-२] [1-32-2]

असञ्चयवान् । अग्नये वायवै सूर्याय ।

a^asañ'chayavā-ne ।

ag'nayē vāya^{vē} sūr'yāya ।

ब्रह्मणे प्रजापतये । चन्द्रमसे नक्षत्रेभ्यः ।

bram'haṇēp' ^{pra}jāpatayē ।

chan'dramasē ^{nak}'ṣhat'^{rēbh}'yaḥa ।

ऋतुभ्यस्संवत्सराय । वरुणायारुणायेति व्रतहोमाः ।

ṛtubh'yas'saṁ'^{vat}'sarāya ।

varuṇāyāruṇāyētiv' ^{vra}tahōmā-ḥa ।

प्रवर्ग्यवदादेशः । अरुणाः काण्ड , ऋषयः ।

^{pravar}'gya^{va}dādēśhaḥa ।

aruṇā[hk]' kā^{ān}'ḍa , ṛṣhayaḥa ।

अरण्येऽधीयीरन् । भद्रं कर्णेभिरिति द्वे जपित्वा ॥ १३१ ॥

araṇ'yē (a)dhīyīran'ne ।

bhad'raṅ' kar'ṇēbhiritid' ^{dvē} ja^{pit}'vā ॥ 131 ॥

[१-३२-३] [1-32-3]

महानाम्नीभिरुदकं संस्पर्श्य । तमाचार्यो दद्यात् ।

mahānām'nībhirudakagm' ^{sag}'ges'^{par}'śhya ।

tamāchā^{ār}'yō ^{dad}'yā-te ।

शिवा नश्शन्तमेत्योषधीरालभते । समृडीकेति भूमिम् ।
śhivā naśh'śhan'tamēt'yōṣhadhīrālabhatē ।
sumrḍīkēti bhūmim ।

एवमपवर्गे । धेनुर्दक्षिणा ।
ēvama^{ma}pavar'gē ।
dhēnur'dak'ṣhiṇā ।

कःसं वासश्च क्षौमम् । अन्यद्वाशुकम् ।
kagm'sam' vāsaśh'chak' kṣhau^{ma}mam ।
an'yad'vāśhuk'lam ।

यथाशक्ति वा । एवञ् स्वाध्यायधर्मेण ।
yathāśhak'ti vā ।
ēvag'ges' svād'dhyāyadharmēṇa ।

अरण्येऽधीयीत । तपस्वी पुण्यो भवति तपस्वी पुण्यो भवति ॥ १३२ ॥
araṇ'yē (a)dhīyita ।
tapas'vī puṇ'yō bhavati tapas'vī puṇ'yō bhavati ॥ 132 ॥

[१-०-०] [1-0-0]

भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।
bhad'raṇ' kar'ṇēbhiśh' śhrṇuyāma dēvā-ḥa ।
bhad'ram' paśh'yēmāk'ṣhabhir'yajat'rā-ḥa ।

स्थिरैरङ्गैः स्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः ।

sthirairan'gaiīs'tuṣh'tuvāgm'sas'tanūbhiḥi ।
vyaśhēma dēvahiṭāñ'yadāyuhū ।

स्वस्ति न , इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

svas'ti na , in'drō vṛd'dhaśh'ra vā-ḥa ।

svas'ti na[fp]'pūṣhā viśh'va vēdā-ḥa ।

स्वस्तिनस्ताक्षर्यो , अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ।

svas'tinas'tārk'ṣhyō , ariśh'tanēmiḥi ।

svas'ti nō bṛhas'patir'dadhātu ।

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ śhā-n'tiśh' śhā-n'tiśh' śhā-n'tiḥi ॥

[१-०-०] [1-0-0]

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।

ॐ bhad'rañ'kar'nēbhiśh' śhrṇuyāma dēvā-ḥa ।

bhad'ram'paśh'yēmāk'ṣhabhir'yajat'rā-ḥa ।

स्थिरैरङ्गैः स्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः ।

sthirairan'gaiīs'tuṣh'tuvāgm'sas'tanūbhiḥi ।

vyaśhēma dēvahiṭāñ'yadāyuhū ।

स्वस्ति न , इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

svas'ti na , in'drō vṛd'dhaśh'ra vā-ḥa ।

svas'ti na[fp]'pūṣhā viśh'va vēdā-ḥa ।

स्व॒स्ति॒न॒स्ता॒क्ष्यो॑ , अ॒रि॑ष्ट॒नेमिः॑ । स्व॒स्ति॒ नो॒ बृ॒ह॒स्पति॑र्दधातु ।

svas'ti nas'tārka'shyō , arish'tanēmiḥi ।

svas'ti nō bṛhas'patir'dadhātu ।

ॐ शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

ॐ śhā-n'tiṣh' śhā-n'tiṣh' śhā-n'tiḥi ॥